

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 237. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szombat, 1936. október 17.

Belga aggodalmak

Kevés része van Európának, ahol aránylag oly szűk területen annyi természeti kincs és annyi ember zsufolódna össze, mint Belgiumban. A kis ország szinte mérhetetlen vas- és szénkincsei kielégítik a nyersanyagokban annyira szűkölködő Olaszországot, vagy akár a japán birodalmat is, nyolcmillió lakosa pedig a legnagyobb népsűrűség példájaként szerepel ma is az iskoláskönyvekben. Mindezek a természetadta előnyei csak boldogítanak az országot, ha végzetes földrajzi helyzete nem kényszerítette volna rá a kis királyságot arra, hogy aktív szerepet játsszon a nagyhatalmi politikában. Azok, akik ennél a földrajzi hátránynál a germán és latin faj néprajzi határára gondolnak, túlozzák az ilyen szempontok fontosságát, mert hiszen Svájc is három nemzet fitkőzöterületén foglal helyet és ennek ellenére sikerült kiharcolnia a maga számára a semlegesség legszerencsésebb formáját. Belgium azonban, ha ennek a népi kettősségnek a hátrányait szenvedni is, de politikai végzetét első sorban földrajzi elhelyezkedésének köszönheti. A La Manche-esatorna partján, mintha csak azért jött volna létre ez az állam, hogy Angliát fedezze a kontinensi meglepetések felől. Ezért kényszerült résztvenni a modern nagyhatalmi politika minden sakkhuzásában, holott a politikai küzdelmek mindenkor borzalmas következményekkel jártak Belgiumra. Erre a virágzó ipari államra sokszor várt a hadbanálló seregek átvonulóterületének sorsa és talán éppen végzete elleni harcoként fogható fel Belgium legújabb semlegességi nyilatkozata.

Kétségtelen, hogy a belga lépés háttérben világnézeti szempontok is rejtőznek. A belga belpolitika első időszakát a flamand—vallon ellentétek jellemezték. Az ország flamand és francianyelvű lakosságának szembenállása ma sem szűnt meg teljesen, de az újabb világnézeti és gazdasági problémák meglehetősen háttérbe szorították. A valon—flamand ellentétek korszakát az előretörő szociális tendenciák korszaka követte. Belgium munkássága ma is a II. Internacionálé leghibb követője, míg a belga nemzeti irányzatot a katolikus pártok képviselik. Néhány hónap óta Belgiumban is új irányzat hódított tért. Degrelle nevű fiatal újságíró megalapította az úgynevezett „Rex”-pártot és heves kampányt indított a hatalomért. Ez a fascista irányzatú párt rövid idő alatt meglepő eredményt ért el és kétségtelen, hogy ha Belgium most eltávolodott a francia véd- és dacsövetség eszméjétől, úgy ebben jelentős része van a rexista-párt térhódításának.

A rexizmus terjedése természetesen erősen erjesztő hatással van a többi jobboldali belga pártra is. A népfronti Franciaország szociális útjait és főképpen a szovjethez való közeledés nem népszerű a nemzeti irányú Belgiumban. A belga katolikus párt vezére nyíltan hangoztatta: „Németország sokkal kisebb veszély Európában, mint a szovjetszövetség.” A világsajtó szerint is jórészt ebben keresendő a belga semlegességi nyilatkozat megtételének a rugója. Függetlenül azonban rexizmustól és szocializmustól, német befolyástól és szovjetszövetségtől — Belgium ösztönösen védekezik a jövő ismét, vagy ismeretlen veszélyeivel szemben.

Köröskörül lázas ütemben folyik a nagyhatalmak fegyverkezése, nagy, szörnyű szin-

Országszerte megünnepelték II. Carol király születésnapját

— Fényes külsőségek között zajlottak le az arad-i ünnepségek is —

Bucuresti-ből jelentik: Országszerte fényes külsőségek között ünnepelték meg II. Carol király 43.ik születésnapját. A fővárosban a hálaadó istentiszteletet Miron Cristea patriárcha celebrálta és megjelentek Tatarescu miniszterelnökkel az élen a kormány tagjai, Marinescu rendőrprefektus, Miha Constantinescu, a Banca Nationala kormányzója, valamint számos polgári és katonai előkelőség. Az istentisztelet után Paul Anghelescu tábornok-hadügyminiszter szemlélet tartott a kivonult disz-század előtt, majd pedig a zenekar rázendített a királyhimnuszra.

A kormány tagjai délelőtt tíz órakor Sinaia-ba utaztak, hogy szerencsekívánataikat fejezzék ki az uralkodó előtt. A kápolnában szintén istentiszteletet tartottak, amelyen Urdareanu udvari marsall vezetésével megjelent a királyi udvar. Istentisztelet után Balanescu tábornok szemlélet tartott a disz-század fölött, majd pedig a következő beszédet mondotta:

— Negyvenhárom esztendeje, hogy új áldást hozó nap jelent meg a román föld felett. Szeretetteljes szívet és királyunk iránti mélyeseg hódolattal kiáltjuk mindannyian: „Éljen a király!”

Időközben Bucuresti-ből gépkocsin megérkezett Nicolae királyi herceg, Maria anyakirályné és Kyra nagyhercegnő. A kormány tagjai 12 óra 50 perckor érkeztek meg. Az uralkodó 13 óra 15 perckor jelent meg az udvar tagjai előtt és fogadta a szerencsekívánatokat, valamint a királyi ház tagjainak ajándékait. A kormány és az ország nevében Tatarescu miniszterelnök üdvözölte a királyt és fejezte ki szerencsekívánatait. Az ebéd 13 óra 30 perckor vette kezdetét, amelyen az uralkodón ki-

vü Maria anyakirályné, Miha nagyvajda, Nicolae királyi herceg, Kyra nagyhercegnő, Tatarescu miniszterelnökkel az élen a kormány tagjai, a törvényhozó házak elnökei és alelnökei, a királyi ház tagjai, Bianu, az állambiztonsági szolgálat vezérigazgatója és a királyi testőrség több tisztje vettek részt.

Ebéd után a király kihallgatáson fogadta Francisco Madrid chile-i követet, aki kitüntetéssel nyújtott át az uralkodónak. Ezután az uralkodó hosszasan tanácskozott Antonescu külügyminiszterrel a belgrádi látogatás programjáról.

Ma reggel Bucuresti-be érkezett Elisabeta királyné és Hohenthohe hercegnő. Mindketten Sinaia felé folytatták útjukat, hogy üdvözöljék az uralkodót.

Ünnepélyes külsőségek között ülték meg Aradon II. Carol király 43.ik születésnapját. A város a kora reggeli órákban zászlódiszt öltött. A közhatóságokban szünetelt a munka, az iskolákban pedig a tanítás. Valamennyi iskolában a délelőtt folyamán ünnepséget tartottak, amelynek során méltatták II. Carol királynak az ország és a nép érdekében kifejtett eredményes tevékenységét. A cserkész és országőr-alakulatok az iskolákból az egyesüli kereszthez vonultak.

Délelőtt 11 órakor a hatóságok képviselőinek jelenlétében valamennyi hitfelekezet lemplomában istentiszteletet tartottak. Az orthodox katedrálisban az istentiszteletet Magier Andrei dr. püspök celebrálta. A templom zsufolásig megtelt a polgári és katonai hatóságok vezetőivel és a város előkelőségeivel.

Francia jegyzék ment a belga kormányhoz

A francia sajtó aggodízik, hogy Belgium példája követőre fog találni — Angol-francia összefogás készül a nemzetközi helyzet rendezésére

A ma reggeli angol sajtó változatlanul vezetőhelyen foglalkozik a belga király beszédével. A lapok főleg azt kutatják, hogy a belga lépés vajon a teljes izolálást jelenti-e, vagy pedig Belgium továbbra is hajlandó nemzetközi egyezmények megkötésére. A Daily Telegraph lehetetlenné tartja, hogy Belgium egyedül maradjon, mert földrajzi helyzeténél fogva képtelen egymaga sikeresen védekezni. Ha Belgium nem kötne katonai megállapodást senkivel sem, úgy képtelen lenne biztonságát kellőleg alátámasztani. Egy magára hagyott és egyedül álló Belgium feltétlenül áldozatul esnék háboru kitörése esetén jobboldali, vagy baloldali szomszédjának.

Belgium független kíván maradni a nemzeti-szociálista és a kommunista eszmeáramlatok között

Párisi jelentés szerint a francia politikai világ még mindig a belga nyilatkozat hatása alatt áll és nem tudja leplezni keserűségét a belga lépés felett. A Kamara és szenátus külügyi bizottságát rendkívüli üésre hívták össze és a külügyminiszteriumban szakadatlanul folynak a tárgyalások az új helyzettel kapcso-

latban. Blum miniszterelnök és Delbos külügyminiszter csütörtökön egész nap tanácskozott a Quai d'Orsay-n a vezető képviselőkkel. Delbos külügyminiszter egyébként a Kamara külügyi bizottsága előtt október 21-én nyilatkozik a belga semlegességi bejelentésről és Franciaországnak a spanyol eseményekkel szem-

játék van készülöben és Belgium az 1914. évi események megismétlődésétől fél. A belga semlegességi nyilatkozat állásfoglalása röviden ebben foglalható össze: Belgium határainak garantálását kívánja, de nem hajlandó

egyetlen európai határ garantálására sem. Nem más ez, mint a másik kis ütközőállam, Svájc semlegességi formája. A tragikum mindössze az, hogy a svájci semlegességet másfajta időkben teremtették meg (k.)

beni állásfoglalásáról. Beavatott helyről származó értesülés szerint egyébként a francia kormány felvilágosítást kér arra a kérdésre, hogy

Belgium hogyan képzeli el a semlegesség megvalósítását és az új külpolitikai irány miképpen befolyásolja a francia-belga katonai egyezmény sorsát.

A francia lapok heves támadása tovább tart a belga kormány ellen. Az Intransigeant megállapítja, hogy Franciaország számára egészen új helyzetet teremtett a belga király beszéde és külpolitikai terven újra kell kezdenie tárgyalásait. Franciaország még nem vesztette el a játszmát — írja a lap — de gyorsan meg kell tennie azokat az erőfeszítéseket, amelyeket számára a körülmények parancsolnak.

A londoni Daily Herald szerint ha Belgium nem változtatja meg elhatározását és továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy egy esetleges francia-német konfliktus esetén semleges maradjon, akkor

Franciaország kénytelen a Maginot-vonalat kétszáz mérfölddel meghosszabbítani.

A francia vezérkarnak minden valószínűség szerint már hamarosan foglalkoznia kell ezzel az új védelmivonal-kiépítési tervvel.

Az osztrák sajtó azon a véleményen van, hogy Belgium visszatérése a semlegességi politikához feleslegessé teszi az új locarnói egyezmény érdekében folytatandó tárgyalásokat.

A belgrádi kormány hivatalos lapja, a „Vreme“ úgy véli, hogy

Belgium meglepetésszerű állásfoglalása felborította a regionális szerződések rendszerét

és súlyos csapást jelent a Népszövetség intézményére is.

A mai nap fordulataként jelentik Londonból, hogy báró Carpiert londoni belga követ ma felkereste Eden angol külügyminisztert, akit arról biztosított, hogy Belgium tisztában van a nemzeti fórumok előtt vállalt kötelezettségével és eme kötelezettségei előtt a jövőben sem fog elzárkózni. Londonban e hír vétele után már sokkal nyugodtabban itélik meg a nemzetközi helyzetet.

A Daily Express szerint a belga király semlegességi nyilatkozata a következő lényegi megállapításokat tartalmazza:

1. Belgium minden rendelkezésre álló erejével megvédi területét az ellenséges betörések elől.

2. Ellenséges betörés esetére Belgium Anglia védelmére számít. Ezzel a második ponttal kapcsolatban a lap megállapítja, hogy a

belga kormány már puhatalódzó lépéseket tett az angol kormánytól és amennyiben Anglia hajlandó biztosítani Belgium semlegességét, úgy a belga kormány ugyanezt a javaslatot megteszi Franciaországnak és Németországnak is.

Connin francia képviselő a Figaro politikai munkatársa előtt a következő nyilatkozatot

Mit tartalmaz a francia jegyzék?

Beavatott helyen kijelentették, hogy Franciaország a következő négy pontból álló jegyzéket juttatta el a belga kormányhoz:

1. Mi a véleménye a belga kormány a locarnoi szerződésből folyó kötelezettségeiről?

2. Milyen magatartást kíván tanúsítani a belga kormány a locarnoi szerződést aláíró államok készülő konferenciáján?

3. Köteletségének tartja-e a belga kormány a népszövetségi alapokmányba vállalt kollektív biztonság elvén állni és adott esetben az ebből folyó kötelezettségeit teljesíteni?

4. Miképpen vélekedik a belga kormány a belga-francia katonai egyezményről és a Rajnazona megszállása után kötött francia, angol, belga vezérkari egyezményről?

A francia sajtó aggodalmai

Az „Oeuvre“ azon aggodalmának ad kifejezést, hogy

a belga eljárás követőkre fog találni.

Franciaország más szövetségesénél is mutatkoznak hasonló jelenségek a lap szerint. Így hivatkozik a belga eseményekkel kapcsolatos, szövetséges államtól származó lapvéleményre, amelyben a lap arra az álláspontra helyezkedik, hogy az országok két választása van: vagy a nemzeti-szocialista eszmék vagy a kommunista eszmék követése. Miután azonban egyik eszme sem felel meg a célnak az illető országnak feltétlenül a semlegesség álláspontjára kell helyezkedni. Az Echo de Paris bejósolta, hogy Belgium példáját először Lengyelország fogja követni, de ez a példa további követőkre is akad.

Francia politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a belga parlament teljes egészében jóváhagyja az államtanács semlegességi határozatát. Francia részről újabban belpolitikai okokra vezetnek vissza a belga lépést és azt hiszik, hogy ilyen módon akarták megnyerni a rexisták és a flamandok hozzájárulását a belpolitika egyes problémáihoz. A francia baloldali sajtó szerint a belga semlegességi nyilatkozat olyan belpolitikai lépés, amelynek súlyos külpolitikai következményei lehetnek. A jobboldali „Ére Nouvelle“ szerint Belgium nem rokonszenvez sem Blummal, sem a sztrájkmozgalmakkal és

főleg nem akarja, hogy a munkabeszüntetési-láz Belgiumra is áttérjedjen.

tette a belga lépés háttéréről:

— Tudott dolog, hogy Belgium milyen nagy ellensége a kommunizmusnak és milyen nagy ellenzője a francia-szovjet szerződésnek. A francia kormány már kapott más szövetségesétől is ilyen figyelmeztetést, csak azt nem tudom, hogy mikor fog kinyitni a szemünk.

Minden jel arra vall, hogy Franciaország a nemzetközi helyzet továbbfejlődésének irányát ismét az Angliával való összefogással akarja befolyásolni. Ugy angol, mint francia részről munkában van a diplomácia és ennek az a bizonyítéka, hogy még a tegnapi nap folyamán több lépés történt, amely a nemzetközi helyzet tisztázását célozza. Általánosságban akörül folyik a vita, hogy vajon történt-e elváltozás az erők eddigi összetételében a belga uralkodó nyilatkozatában foglaltakkal. Belga részről hangsúlyozzák, hogy

a semlegesség visszaállítása nem jelenti a Népszövetségtől való elszakadást.

Ezt a kijelentést azonban a nemzetközi diplomácia bizonyos kételkedéssel fogadta. Ez a kételkedés főleg Németország és a Németország köré csoportosuló államok körében tapasztalható. A francia Kamara folyosóján mutatkozó ellenzéki aggályoskodással szemben áll az angoloknak az a véleménye, hogy Belgium hajlandó résztvenni a locarnói egyezményt pótló újabb szerződés megkötésében, de nem viszonylagossági alapon. Londonban most már optimisztikusabban fogják fel a helyzetet. Illetékes angol körökben megcáfolják a francia jobboldalnak azt a híresztelést, hogy Belgium ezt a lépését Anglia támogatásával és hallgatólagos hozzájárulásával tette meg. Angol körökben leszögezik még, hogy Franciaországnak rövidesen mintegy kétszáz mérföldnyi védelmi vonalat kell kiépíteni Belgium határára.

Nagyszerű ötlet

Irtá: PIERRE NEZELOF.

— Odette, — mondta Roger Felyn — meghívnam ebédre Galibert-t.

Odette az ijedtségtől dermedten nézett férjére.

— Ne ijedj meg. Meg kell lennie. Galibert egy könyvsorozat kiadását tervezi. A sorozat címe: „Szenevélyek“ lenne. Én írnám a „Szerellem“ című kötetet. Meg kell őt főznünk. Ha sikerül tökéletes homard- és kirsch-krémet gyártanod, a siker biztos, mert Galibert szeret enni.

— De drágám, ebben a három apró szobában akarod te megfőzni ezt a többszörös milliomos kénjencet? Még cselédünk sincsen.

— És a mindenes?

— Beteg és még egy héttig beteg lesz.

— Nem marad más hátra, — töprengött Felyn — kénytelen leszek egy vendéglőbe meghívni.

— Ami majd háromszáz frankodba kerül, mikor már mióta nem tudok egy ruhát csináltatni magamnak és neked is átmeneti kabát kellene... — kesergett Odette. De egy pillanat múlva felderült: — Van egy ötletem. Majd szobalánynak öltözöm, én nyitok ajtót és én szolgálak fel.

— Te?

A mondot napon Odette elkészítette két mesetermívét, a homard- és a kirsch-krémet majd szobalánynak öltözött: kis bóbittát tett a fejére és fehér köténykét kötött fekete selyem-szoknyája elé. Mikor csöngettek, sietett ajtót nyitni és férjét karokkal rohant ki:

— Ó, kedves barátom — fogadta a nagy kládót — milyen boldog vagyok, hogy eljött. Sajnos,

feleségem nincs itthon, egy nagynénje haldoklik, de majd tölem telhetőleg helyettesíteni fogom.

Galibert elismerőleg szemlélte meg a lakást. Roppant kővér, zsiros ember volt, arca fényes, orra széles, szája vastag. Mikor asztalhoz ültek, Galibert egyszerre felfigyelt Odetterre. Felynhez fordult:

— Ejha, de jól válogatja meg a szobalányait. Biztosan nem unatkozik vele, mikor a felesége beteg nénikéket ápol, mi?

Felyn fülig elpirult és kétségbeesve dadogta:

— Ó, dehog, higgye el, nem is gondolok ilyesmire.

— Kár — jegyezte meg Galibert. A sültnej, azzal az ürüggyel, hogy kiveszi kezéből a borospalackot, átölelte a szobalány derekát. Felyn úgy érezte, orrcimpája tágul és körme éppúgy véselkedik, mint a macskáé, mikor kutyát lát. Dühödten kezdte enni a húst és tányérjába merített, hogy ne kelljen látnia, mi történik. Pedig még határozottan nehezebb volt elviselni azt, amikor Galibert egyetlen barátságos kézmozdulattal meggyőződött róla, hogy Odette lábszára karcsú és izmos. Felyn tükön ült és boldog volt, mikor Galibert elszíván szivarját, felkiáltott:

— Istenem! Már három óra. Azonnal menni kell, várnak.

Felyn maga ment Galibert kabátjáért és botjáért. Még épp jókor jött vissza, hogy lássa, amint vendég a szobalány állt simogatja, majd györsen a kezébe nyom valamit.

— Jöjjön fel az irodámba a lapokban — mondotta Felynek — és majd elintézzük azt a könyvdolgot.

Mikor egyedül maradtak, Odette férje nyakába ugrott:

— Diadal! Teljes a diadal. Meghódítottam a vén vizilovat. Ez már nem is hódítás, ez már gyújtogatás és tüzvész. Száz frankot adott nekem borralól, kezembe nyomta a címét és fülembe sugta: „Keressen fel, éppen szükségem lenne egy szobalányra, majd meglátja, nem csinál rossz vésárt.“

Másnap Felyn bejelentette magát Galibertnél. Azt felelték, hogy Galibert egy fontos konferencián van, nem fogadhatja. Többizben visszajött és mindig sikertelenül, Galibert nem fogadta. Végre egy nap a kiadó titkára megszánta és megmagyarázta:

— Kérem, ez az egész dolog reménytelen, ne is próbálkozzék. Csak arra kérem, tartsa titokban, amit most mondok. Mikor Galibert önkönél ebédelt, visszajövet kijelentette:

— A szerződést ne Felyn, hanem Charbuis nevére csinálják meg. Ennek a fiúnak van annyi pénze, hogy remek konyhát, szobalányt, megymást tartson, nincs szükség támogatására és...

— És? — kérdezte sápadtan Felyn.

— Persze, mindez köztünk marad — ismételte a titkár — nos hozzá tette: És különben sem hiszem, hogy könyvet tudjon írni a szerelemről. Olyan édes kis szobalánya van ott, hogy valóságos csoda és ez az ember még csak kísérletet sem tesz, hogy meghódítsa.

CORSO (mérés. helyárak), 5. 7¼ és 9¼ órákor Telefon: 5-85
WILLY FORST: ALLOTRIA
Renae Müller Jenny Jugo
Adolf Wohlbück Heinz Rühmann

Matróz-sztrájk fenyegeti Franciaországot

A szajnai uszályok matrózai
eltorlaszolták a folyót

Párisból jelentik: Azok az ellentétek, amelyek napokkal ezelőtt a rajnai uszályhajók tulajdonosai és matrózai között felmerültek, tegnap sztrájkra vezettek.

A matrózok Páris és Rouen között uszályokkal elzárták a Szajnát úgy, hogy attól lehet tartani, hogy a Rajna vize ki fog önteni.

A kormány elhatározta, hogy erélyes kézzel avatkozik be a matrózok sztrájkjába, mert tartani lehet attól, hogy általános matróz-sztrájk keletkezik, ami súlyos bonyodalmat idézhetne elő Franciaország tengeri kereskedelmi forgalmában.

Volt idő...

... amikor még nem használt

NIVEA fogkrémet

Most élvezet a fogait látni, vakító fehérek, egészségesek és erősek. A kiváló nyersanyagokból előállított NIVEA FOGKRÉM tisztántartja a fogakat és kellemes úde lehetet kölcsönöz.

Könnyen habzó!
Csodás íz!

24 Lei

Fegyverszünet előzi meg Madrid átadását

Rommá lötték a világ-

hirü oviedoí székesegyházat — Ellentétes jelentések a harctérről —

Visszaverték a kormánycsapatok támadását a nemzeti felkelő-seregek

Burgosból jelentik: A spanyolországi polgárháború frontjairól ellentmondó hírek érkeznek. A felkelők rádiójának jelentése szerint tegnap délután Madridból délnyugatra nagyszabású támadás indult. A felkelők ezen a frontrészen tankokat is használtak és sikerült nyolc kilométerrel előnyomulniok. Ezzel szemben a madridi kormány jelentése szerint a kormánycsapatok tegnap ellentámadást intéztek a Madridot körülzárva tartó felkelőcsapatok ellen, amelyeket sikerült nyolc kilométerrel visszaszoritaniok. Caballero spanyol miniszterelnök visszautasította Páris tenger-nagynak azt a javaslatát, hogy adják fel Madridot és vonuljanak a várostól délkeletre és onnan intézzenek támadást a felkelők ellen, hogy felszabadítsák Madridot a megszállás alól.

Francia haditudósítók jelentése szerint a felkelők tempós előnyomulása Madrid felé nem jelenti egyben az általános ostrom mielőbbi megkezdését, bár nincsen kizárva, hogy Franco tábornok haditervével összevágna a folyamatban lévő harctéri sikerek. Franco tábornok kategórikusan megcáfolja, hogy Párisban tárgyalások folynának a felkelők és Maura volt spanyol belügyminiszter között. A híradás szerint a felkelők három napos fegyverszünetről tárgyalnak Maura tábornokkal és a fegyverszünet alatt az egymással szemben álló felek megtárgyalnák Madrid átadásának részleteit.

A toledói arcvonalon tegnap nagyobb harcok voltak, amelynek folyamán lelőttek egy madridi repülőgépet. A repülőgép pilótája ejtőernyővel megmenekült. Kiderült, hogy a megmenekült pilóta francia állampolgár. Toledonál a kormány heves ellentámadásba ment át, de az ellentámadást a felkelők visszaverték. A felkelők Alieracig üldözték a kormánycsapatokat. Az oviedoí harcok során több műemlék elpusztult, így tönkrelőttek a híres oviedoí székesegyházat.

A felkelők legújabb jelentése szerint a madridi fronton a nemzeti csapatok elfoglalták Campinera és Mentrída városokat és közel járnak Naval-Carnerohez. Egy másik jelentés sze-

rint a felkelők már el is foglalták Naval-Carnerot. Az a híradás azonban még nem nyert megerősítést. Bilbaonál a kormánycsapatok repülőteret építenek, ahonnan majd a szovjet-repülőgépek fogják támadni a felkelőket. Tenerifei jelentés szerint Madrid és Valencia között megszakták a vasútszettekötötetés.

A siguencai székesegyházban 400 kormánypárti katona elsáncolta magát, de tegnap délben megadták magukat. A San Martinból elindult hadoszlopok több falut elfoglaltak és előőrseik 13 kilométernyire közelítették meg Naval-Carnerot. Toledotól keletre a kormánycsapatok heves támadást intéztek, de visszaverték őket.

Ujra fellobbant a harc Indiában a hinduk és a mohamedánok között

— Allandósultak ismét a fegyveres összetűzések —

Bombay-ból jelentik: Többórái nyugalom után a hinduk és mohamedánok között ma hajnalban újabb összeütközésre került sor. A rendőrség kénytelen volt többizben fegyverét használni. A „Reuter“-iroda jelentése szerint a helyzet óráról-órára súlyosabbá válik. A város majdnem minden pontján állandó jellegűek az összetűzések, amire jellemző, hogy két óra leforgása alatt a rendőrség kénytelen volt ötször fegyverét használni.

A hinduk és mohamedánok harcaik során késeket, botokat, üvegeket és köveket használnak. A zavargásoknak eddig 14 halott és 200 sebesült áldozata van. A hatóságok elrendelték, hogy napnyugta után senki sem hagyhatja el lakását.

Nagy hausse drágakövekben és nemes-fémekben

— A briliáns ára 20 százalékkal felszökött —

A briliáns ára már tavasszal emelkedni kezdett. Ebben az időben a németországi zsidó menekültek ékszerben mentették ki vagyonukat és ezért főként az értékesebb köveket keresték. Ennek következtében Németországban negyven százalékkal emelkedett a briliáns ára.

Ezt az alapos különbözetest a nemzetközi siberék arra használták fel, hogy árut csempésszenek Németországba. Így Románia területéről nagyobb mennyiségű nemes kő került ki Németországba. Hogy ezek az ügynökök

mit kerestek, azt abból is meg lehet állapítani, hogy egy briliánskővet, melyet nálunk 200.000 leiert vásároltak, Németországban 400.000 leiert értékesítették.

Az ékszerészek arról panaszkodnak, hogy az a kő is, ami piacra kerül, mind régi csiszolású. Modern briliánshoz alig jutnak hozzá, ha pedig sikerül néha egy-egy darabra szert tenni, azért lényegesen magasabb árat fizetnek. A hibátlan briliáns ára karátonként 20—30 ezer lei körül váltakozik, a modern kövekért azonban a 35.000 leit is megadják. Ez az ár természetesen csak az 1 karátnál nagyobb kövekre vonatkozik, a 35.000 leies határt pedig a 3 karátnál nagyobb darabokra alkalmazzák. A hibás briliánsnak 20—30 százalékkal kisebb az ára. Kisebb kövekben elegendő áru mutatkozik, ezekben azonban a kereslet is kevesebb.

Idáig az ékszerészek az aranszükségletük egyrészt tört aranyból elégitették ki. Ujabbán azonban egyre kevesebb kerül beváltásra.

Megrendítő tüzkatasztrófa a szaloniki-i városi kórházban

Hatszáz beteg felett borult lángba a kórházépület — Hét ápoló
szénné égett a lángtengerben

Szalonikiból jelentik: A városi kórházban, amelyben hatszáz beteget ápoltak, ma éjjel tűz keletkezett. A lángok elhatalmasodása után irtozatos pánik támadt a kórház betegek között. A betegek és az ápolószemélyzet egyaránt a legnagyobb borzalom perceit éltek át.

A tüzőltők halálmegvető bátorsággal fogtak hozzá a betegek kimentéséhez, ami azonban csak részben sikerült. Hét beteg szénné égett, huszonhárman súlyos égési sebeket szenvedtek. Megsebesültek a mentők és a kórházi

ápolók is. A sebesülteket és a megmentett betegeket egy másik kórházban helyezték el.

URANIA

D. u. 3-kor (mérsékelt helyárákkal), 5, 7.15 és 9.15 órákor

Telefon 2—32.

„AZ utolsó pogány“

A szerelem a maga ősi valóságában

A trópusi tájak szompás szépsége, a bensülötték érzelmvilágának összeütközése a civilizáció alattomosága val. Nem hasonlítható össze mással MALA és LOTUSZ őstehetségű színpíszása.

Román, magyar, német feliratok.

Friss híradó.

A braşov-i jamboré.

Rablóromantika a spanyol polgárháboru lergetegében

A Sierra Nevadában elfogták és agyonlőtték a spanyol polgárháboru Rózsa Sándorát

Volt kém, leánykereskedő, bikaviador, rablóvezér, terrorista — Argentínában az összes kétéshírű mulatók adót fizettek neki — Hernandez két énye

Madridból jelentik: Malagából érkező menekültek hozták a hírt, hogy Pedro Ramon y Hernandezt, a spanyol rablóromantika utolsó hőst, a polgárháborus korszak Rózsa Sándorát Veleta közelében majdnem megközelíthetetlen szikla várában elfogták és agyonlőtték. Ez a hír a polgárháboru fantasztikus életregényekben gazdag korának egyik legérdekesebb fejezetét zárja le. A Sierra Nevada sziklarengetének olyan hőse volt Pedro Ramon y Hernandez, mint valamikor Sobri Jóska a Bakonyban, Rózsa Sándor az Alföldnek és a Nyírségnek, Suhaj a kárpátaljai erdőknek. De azért Hernandez más is volt, mint ezek a régi betyárok, vele nemcsak utolsó alakja pusztult el a polgárháboru viharában a régi spanyol banditáromantikának, hanem egy mozgalmas és izgalmas életpálya ért véget most a Sierra Nevada egyik sziklaodujában.

Hernandez titkos megbízatása

— Neki annyi volt meggyilkolni valakit, mint másnak a lélegzétvétele — ezt a jellemzést kapja róla az érdeklődő Andaluziában, ahol jól ismerték. Pályája nem úgy kezdődött, mint a többi rablóvezéré, sokkal modernebbül: a világháboru alatt

jelentkezett Korner német kémfőnöknél, aki akkor Madridban székel, majd pedig a francia vezérkar második irodájának ajánlotta fel szolgálatait és vállalkozott arra, hogy mindkét oldalról figyelni fogja a kémek működését, ellenőrzi őket és ha kell, arra is vállalkozik, hogy a kellemetlen embereket elteszi láb alól.

Hernandeznek nem voltak skrupulusai, ha valakibe golyót kellett eresztetni, sőt néha tulbulzalom is hevítette s végül is közbelépett a spanyol titkos államrendőrség. Hernandez, akinek minden oka megvolt, hogy ezzel a hatósággal ne kerüljön közelebbi érintkezésbe, amikor megneszelte a dolgot, meglépett Spanyolországból és meg sem állt Argentínáig.

Délamerikában azonban gyorsan újból megtalálta a neki való mesterséget. Kisebbszámú rablásai is voltak, mint utonálló foglalkoztatta a hatóságokat, de nevét főleg mint leánykereskedő tette ismertté. Különösen Buenos Airesben, ennek a csodálatosan szép és exotikus világvárosnak alvilágában csakhamar ismert és félelmetes alak lett Hernandez.

Rosarióban pedig titkos szervezetet létesített, amolyan leánykereskedelmi szakszervezetet és az összes szállodákat, kávéházakat, mulatókat annyira terrorizálni tudta, hogy valamennyien adófizetőivé lettek.

Ezért gondoskodott a lakók védelméről, megvesztegetéssel, terrorral, néha pedig perek esetén tanúk felvonultatásával igyekezett meggyőzni a hatóságokat a védelme alatt álló lakók „fedhetetlen” erkölcséről. Persze ez is csak egy ideig ment, addig, amíg a hatóságok rá nem jöttek, hogy Hernandez egész sereg bűntény elkövetését szervezte meg bandájával. De a banditának nem hiába volt jó orra és főleg messzeágazó szervezete, megszimatozta a veszedelmet és működésének színhelyét sürgősen áthelyezte Argentínából.

A bandita kettős élete

Ismét visszatért Spanyolországba és egy valóban regénybeillő kettős életet kezdett élni. Sevillában berendezett egy ugyanolyan vállalatot, mint amilyennel Rosarióban már sikerei voltak s első időben a sevillai hatóságok nem tudták mire vélni, hogy a város erkölcsi má-

ról-holnapra ennyire megjavultak s teljesen megszűnt az uccai prostitúció. Senki sem tudta, hogy ki az idegen, aki ezt az első pillanatban igen erkölcsösnek látszó szervezetet felépítette. Arra persze senki sem gondolt, hogy

az a csodálatos bátorságu és ügyességű Espada, aki néhány hét óta Jose néven szerepel a híres sevillai arénában s Andaluzia négy legjobb banderillojának kíséretében egyik győzelmet a másik után aratja, nem más, mint Hernandez, a sevillai prostitúció titkos vámszedője.

Azért ezt a játékot sem lehetett sokáig folytatni, akármilyen jól is volt megrendezve. Hernandeznek foglalkozása hozta magával, hogy a saját gangszterársai között sok ellensége volt. Különösen Argentínában tett szert ellenségekre. Volt néhány gangszterlebu, ezeknek a tulajdonosai és „zsoldosai” forraltak bosszút Hernandez ellen, aki azonban egy nap, mint a kámfor eltűnt Argentínából.

De nyomára jöttek, megtudták, hogy Sevillában van, amire néhányan Hernandez haragosai közül Argentínából Sevillába hajóztak, hogy leszámoljanak vele.

Csak hogy nem volt olyan könnyű a feladat. Hernandezt ugyszólván lehetetlen volt megközelíteni, állandóan nyomában járt hatalmas kísérete, a banda tagjai nélkül soha egy pillanatig sem mutatkozott. Erre az egyik eikese redett ellenfél

Titokzatos halál a sevillai arénában

Hernandez azonban nem szokott megbocsátani. Az áru ó, akinek fecsegése neki negyvenezer pezetajába került, egy Guillano nevű banderillo volt. Most lépett elő a másik én, José, a híres Espada ajánlatot tett az ismeretlen kis banderillonak, hogy lépjen be hozzá, ez persze boldog volt, hogy a híres mester oldalán vonulhat be az arénába. A dicsőség nem tartott soká,

négy nappal később az arénában egy felbőszült bika szarvára kapta a szerencsétlen fiút és palacsintává taposta.

Az eset azonban olyan szokatlan volt és annyira gyanusnak tűnt fel, hogy például José miért nem tudott kellő időben közbelépni, hogy a hatóságok vizsgálatot indítottak. A vizsgálat során megállapították, hogy a bikát, még mielőtt az arénába eresztették volna, erős adag kokainnal „doppingolták”, de kiderültek más dolgok is, amelyekből súlyos vádiratot lehetett szerkeszteni José ellen.

A híres Espada másnapra idézést kapott az államügyészhez, ő azonban nem jelent meg az idézésre, hanem nyomtalanul eltűnt a városból.

Két nappal később a terroristák felrobbantották a Sevilla—Madrid között közlekedő D-vonatot. A merényletnek harminc halálos és kétszáz súlyosan sebesült áldozata volt. Ez volt a jeladás a terror kezdetére. Jött a zavargások és polgárháboru korszaka és mindenki elfelejtette a sevillai arénában történt tragédiát.

Joséból ismét Don Pedro Ramon y Hernandez, a bandita lett, mintegy száz fegyveres gangszterársával, a Sierra Nevada sziklarengetébe vonult. Veleta közelében a régi rablóvárakhoz hasonló házat épített magának és innen tartotta rettegésben Andaluzia lakosságát. A polgárháboru zürzavara jól jött neki, a hatóságok nem törődtek vele, a lakosság pedig nem tudott védekezni. Hernandez alakja köré persze valóságos legendacsokrot font a népképzelet, persze róla is azokat az ismert ban-

Az igazi gyógyszer . . .

nemcsak pillanatszerűen csillapít, hanem magát a betegség okát szünteti meg, miáltal tökéletes és végleges gyógyulást hoz a betegnek.

Eme kiváló tulajdonsága adja meg a „Gastro D.” különleges értékét. A „Gastro D.” egy újonnan felfedezett amerikai gyógynövény kivonatából készült, kiűző hatását a legmakacsabb gyomor- és bélmegbetegedéseknél a hálálkodó levelek százszereit igazolják a világ minden részéből.

„Gastro D.” kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett C s á s z á r E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

arra határozta el magát, hogy Hernandezt fellelenti a rendőrségen, de a tervét egy kocsmában elfecsegte. Másnap nem volt az élők sorában.

Egy másik, aki már két hete ott várakozott Hernandez háza előtt zsebében revolverrel, alkalmas pillanatra lesve, szintén csak egy napal éte tudt a pillanatot, amikor Hernandez megpillantotta.

Februártól májusig tartott ez a „tisztogatási akció”.

Ezután még három argentinai maradt hátra, ezek közül az egyiket Sevilla közelében az egyik legforgalmasabb útvonalon autójában találták szitává löve. A golyózáport, mint a rendőrségi vizsgálat megállapította, egy elrobogó autóból adták le. A tettesek eltűntek, valahogyan azonban mégis nyomukra akadtak, persze mindegyik tagadott egynek a kivételével, aki bevallotta, hogy Hernandeztől kapták a megbízást, de a gangsztervezér eszközei még nem merültek ki, még hátra volt egy biztos hatású módszer: a megvesztegetés. Sikertelen negyvenezer pezetával elsimítani a „kínos ügyet”.

ditahistóriákat mesélik, amiket Rózsa Sándorról és Sobriról is hallottunk. Egyszer az egyik faluban felismerte egy rendőr, körülveték, de neki sikerült megszöknie egy leütött karabiniéri egyenruhájában, ez a történet például minden rablóhistoriában pontosan így van megírva. Sokkal több eredetiség van abban a történetben, amely szerint egyszer, még évekkel ezelőtt, Don Eduardo Benzot, Madrid kormányzóját fogták el helyette, mert a kormányzó megszólalásig hasonlított a banditához.

Abessziniának toborzott munkásokat Arad-megyében egy fiatalember

Negyven lírát ígért naponként az embereknek, de az ügyészségen kijelentette, hogy nem Abesszinia, hanem egy belföldi gyár számára keresett munkásokat.

Néhány nappal ezelőtt az arad-megyei Cermeiu község közelében a csendőrség letartóztatott egy Chirila Andrei nevű arad-megyei származású fiatalembert, aki — a csendőrséghez beérkezett információk szerint — Arad-megyében munkásokat toborzott Abesszinia számára. A beérkezett jelentések szerint a fiatalember kijelentette, hogy Cluj-ról érkezett és az ottani olasz konzulátustól kapott megbízást munkások toborzására, napi 40 lírás munkabér mellett. A csendőrség Chirilát őrizetbe vette és beszállította az arad-i ügyészségre, ahol ma hallgatta ki Vulpe Constantin vezető főügyész.

A fiatalember az ügyészségen történt kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy nem állja meg a helyét az a vád, mintha Abessziniába akart volna szállítani munkásokat, ilyenértelmű feljelentést csak egy rosszakarója tehetett. Leszógezte, hogy egy belföldi gyárvállalat részére akart leszerződte munkásokat. Kihallgatása után az ügyészség szabadlábra helyezte Chirila Andreit.

Eltemették Boros Ivánt

— Arad társadalmának impozáns részvéte —

Pénteken délután helyezték örök nyugalomra Boros Iván volt főszolgabíró, a katolikus egyházközség főtitkárát. Az elhunyt koporsóját a feltemetendő halottas házában ravatalozták fel és ma, egész napon át számosan járultak a ravatal elé, hogy lerójják kegyeletüket az elhunyt emlékére. Boros Iván városszerző megkülönböztetett tiszteletnek és szeretetnek örvendett, amit mi sem bizonyít jobban, mint az a tény, hogy temetése alkalmával koporsója köré a város előkelő polgárai sorakoztak, akik könnyes szemmel mondtak utolsó istenhozzádot a római katolikus hitközség főtitkárának. A gyászoló gyülekezésben ott láttuk Frint Lajos püspököt, Purgly Lászlót, Kneffel Lajost az evangélikus egyház részéről, Monay Ferenc dr.-t, a Vatikán magyar gyóntatóját, Lakatos Ottó dr. plébánost, Szőke Béla ny. prépostot, Alföldi Pált, Parecz Béla dr.-t, a Magyar Párt elnökét, Széll Lajos dr.-t, Löcs Rezsőt, dr. Löcs Rezsőt, Parecz György dr.-t, dr. Palágyi Jenőt, Fényes Lorántot, Exterde Kálmánt Prohászka László dr.-t, Simay Aladárt, Steigervald Aladárt, Zima Tibort, Velcsov Géza dr.-t, Nesnera Aladárt, Nachinébel Ödönt, Posgay István dr.-t, Hunyár Algernont, Pacuraru Brutust, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkárát, Laczay Endrét, Dániel Endrét, Kabdebó György dr.-t, a református egyház részéről Nagy Dezső gondnokot és Dömötör Lászlót, Issekutz István dr.-t, Fischer Aladárt, a katolikus főgimnázium igazgatóját és a gimnázium, valamint az elemi iskola valamennyi tanárát, illetve tanítóját, a katolikus gimnázium és elemi növendékeit, a zárda tanulóit és még igen sokat. Négy óra után néhány perccel helyezték a ravatalt a halottasház előtti térségre. A koporsó mögött felűnt a sűrű gyászba öltözött özvegy, akit az elhunyt két fia: Iván és Sándor támogatnak, Boros Béla dr. és neje, valamint a gyászoló család összes tagjai. Megjelent Papsitny Bonaventura dr. rendfőnök fényes papi segédlettel: Mayer Calixtus, Horváth Miklós és Harsányi Vince minoritarendi szerzetesekkel, hogy megkezdje a gyászszertartást. A katolikus elemi és gimnázium énekara a „Circum dederunt me”-t énekelte, majd Papsitny Bonaventura dr. rövid beszéddel búcsúztatta az elhunytat.

A megható beszéd után Fischer Aladár, a katolikus főgimnázium igazgatója búcsúztatta Boros Ivánt. Fischer Aladár beszédében az igazság és emberszeretet példaképeként emlékezett meg Boros Ivánról.

Fellázdak a fegyencek

a gyakran öltözködő rabtársuk ellen

Bucuresti-ből jelentik: Ocenele Marii-n pénteken délután kisebbfajta lázadás tört ki a kényszermunkára ítélt rabok között. Amikor ugyan a bányában dolgozó rabokat a munkahelyükre akarták vezetni, az örök gyanus morajra lettek figyelmesek a rabok sorában. Pár pillanat múlva pokoli zajongásban törtek ki a fegyencek. Az örök és felvigyázók minden igyekezte, hogy rendet teremtsenek, csődöt mondott. Végre is maga a fegyházigazgató jött a rabok közé panaszait meghallgatni.

Amikor az igazgató megjelent, a rabok ordítani kezdtek:

— Nem akarunk urakat látni magunk között! Itt mindenki tegyenc!

Kiderült, hogy a zavargás okozója egy Niculescu nevű volt ügyvéd, aki meggyilkolta Boteanu Adel nevű kliensét, hogy örökségéhez hozzájusson. A volt ügyvéd nem tud beletörődni abba, hogy olyan egyszerű rab legyen, mint a többiek. Különösen a ruházatkodásra nagyon kényes. Minden alkalmat megragad, hogy ruhát válthasson.

Azokon a napokon, amikor látogatói jöttek, az ügyvéd naponta háromszor is ruhát cserélt. Pénteken azután, amikor a világi rab egy vadonatúj sötétkék öltönyt vett fel, amit aznap hoztak a szabótól, betelt a mérték. A rabokat mindaddig nem lehetett lecsendesíteni, míg az „ügyvéd ur” is a rabok daróc egyenruhájában jelent meg a bányában.

SELECT 3 (mérés. helyárak), 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor Tel. 2-84

A sátánsziget foglya

WARNER BAXTER GLORIA STUART

Petre Andrei professzor feltűnéstkeltő beszéde a nemzeti-parasztpárti ifjusághoz

— Érdekes felszólalás a nemzeti-parasztpárt ifjuságának vaslui-i kongresszusán —

Vaslui-ról jelentik: A vaslui-i nemzeti-parasztpárt helyiségében ma tartották meg a vaslui-i nemzeti-parasztpárti ifjuság kongresszusát. Az első beszédet Petre Andrei egyetemi tanár, volt közoktatásügyi államtitkár mondta el, aki komoly és produktív munkára buzdította az ifjuságot. Elítélőleg beszélt azokról az ifjakról, akiket az élet nehézségei annyira ekkeseritettek, hogy szélsőséges pártok karjaiba vetik magukat, amelyek kihasználják szenvedéseiket. Erélyes szavakkal utasította vissza a pártot ért támadásokat, majd pedig a kisebbségekkel szembeni politikáról beszélt és hangsúlyozta, hogy a szélsőséges ifjak ellentéteket akarnak teremteni a románság és az ország kisebbségi lakossága között.

— Ezek az ifjak — mondotta — idegen érdekek szolgálatában állanak és távol vannak az igazi nacionalizmustól.

Országunkban négyemillió kisebbségi él. vajjon kiírhatjuk mi ezeket a kisebbségeket?

Más, nálunknál nagyobb országok és a népszövetség állapították meg a kisebbségekkel való bánásmódot. A békeszerződések megkötésekor aláírtuk a kisebbségi egyezményt és azt tiszteletben kell tartanunk. De a mi keresztény tanaink sem tanítanak arra, hogy öldöklő fegyverrel forduljunk felebarátaink ellen.

Krisztus arra tanított bennünket, hogy úgy szeressük felebarátunkat, mint magunkat. Vajjon azok az intellektuelek és papok, akik gyűlöletre szítanak, a kereszténység nevében teszik-e ezt? Nem. Nagy hibát követ el az intellektuális fiatalság, amely anélkül, hogy akarná, a revízió szolgálatába áll. Mi nem gyűlöljük sem a magyarokat, sem pedig a németeket. De mindaddig, amíg Németország petroleumunkat akarja, nem lehetünk barátok. Nem akarjuk a háborút, de jaj annak, aki megtámad bennünket.

Petre Andrei ezután a nemzeti-parasztpárt programjáról beszélt.

Az arad-megyei revolveres végrehajtás részletei a törvényszék előtt

Csak riasztólövessel sikerült a szorongatott pénzügyi tisztviselőknél megmenekülni — Kiterjesztették a vádat a feleségre és leányra is

Az arad-i törvényszék második szekciója ma tárgyalta Bradean Petru, Chisindia községbeli földműves ügyét, akit azzal vádolták, hogy az elmúlt év december 5-ikén, családjának tagjaival együtt megtámadta a végrehajtás foganatosítására érkezett Sferdian Gheorghe adóellenőrt, Funeta Petru adófőnököt és Deac pénzügyi ágenszt, az utóbbit tetteleg is bántalmazta, úgy hogy végül is riasztólövésekkel kellett a szorongatott pénzügyi tisztviselőknél a levegőbe leadniok, hogy Bradeanék ne akadályozzák meg őket kötelességük teljesítésében. A végrehajtás egyébként három napon át tartott, mert Bradeanék napokon keresztül sikerrel állták az ostromot és csak december 7-ikén sikerült végére kerestülvinni a végrehajtást. Hapóság elleni

erőszak vádjával került a chisindia-i földműves a vádlottak padjára.

A mai tárgyalás alkalmával a vádlott kijelentette, hogy a pénzügyi közegek halálra leányának holmiját akarták elvinni, azért háborodott fel és támadta meg őket. A feljelentő pénzügyi tisztviselő viszont kategorikusan megcáfolták ezt az állítást. A bíróság végül is tanuk kihallgatását rendelte el, egyben pedig

az ügyész kérésére kiterjesztette a vádat Bradean feleségére és leányára is, akik szintén résztvettek az ügyben és a tárgyalást december 11-ikére halasztotta.

Cancicov pénzügyminiszter a devalorizáció ellen

— Szigorú rendszabályok az alarmhírek terjesztői ellen —

„Rendkívül előnyös pénzügyeink részére az előállott helyzet”

Bucuresti-ből jelentik: Cancicov pénzügyminiszter tegnap nyilatkozott az aktuális pénzügyi kérdésekről a „Capitala” munkatársának. A pénzügyminiszter többek között a következőket jelentette ki:

— Amidőn a devalorizáció befejezett ténynyé vált Franciaországban és a többi államokban, kormányunk tagjai tanácskozással ültek össze és a legnagyobb aprólékosan megvitatták az előállott helyzetet, majd pedig kategorikus határozatot hoztak, ami három szóból áll: *Mi nem devalorizálunk!*

— Miért?

— A válasz rendkívül egyszerű: Körülményeink és azok a szükségességek, amelyek a többi országokat a devalorizáció útjára terelték, bennünket nem érintenek. Ha a részletekbe akarnék behatolni, tulságosan hosszada mas lennék és így csak arra hívom fel figyelmét, hogy külföldi adósságaink és exportunk követ-

kezében előállott helyzet nekünk rendkívül előnyös. Különbö is láthatja, hogy a legtöbb ország nem csatlakozott a devalorizációs államokhoz és csak azért, hogy másokat utánozzunk, senki sem kívánhatja tőlünk a lei aláértékelését.

— Csak ismételnem azt, hogy mi a pénzügyünk stabilitását és költségvetésünk egyensúlyát tartjuk szem előtt. Ezidőszent azzal vagyunk elfoglalva, hogy újjászervezzük hiteléletünket és minél nagyobb mértékben fokozzuk az állam bevételeit. Az alarmhíreket terjesztők ellen pedig az igazságügyi hatóságok a legszigorúbb intézkedéseket fogják foganatosítani.

CENTRAL 3 (mérés. helyárak), 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor Telefon 280

Álmok kertje

Gary Cooper. (Háromnyelvű felirattal.) Ann Harding

HIREK

Sétapálca

Égész Angliában nagy meglepetést keltett a hír, hogy Henry Howells Co. londoni gyára megszüntette üzemét. A gyár — sétapálcákat készített. Mikor Howells Henry 1832-ben megalapította a céget, a következőket mondta:

— A vállalat mindaddig élni és virulni fog, amíg öt férfi közül egy sétapálcával jár.

A lóslat — ugy látszott — be fog válni, mert a Howells-cég gyártmányai nemcsak Angliában lettek nagyon népszerűek, hanem a cég Tibetbe, Islandba és más távoli helyekre is állandóan szállította gyártmányait. A vállalat 1919-ben még ezernél több munkást foglalkoztatott. A háboru utáni években azonban lassan-lassan csökkentette üzemét. A forgalom szemlátomást kisebb lett, a megrendelések egyre gyéribben futottak be. A cég minden lehetőt elkövetett, de végül kétszáz munkás is soknak bizonyult, majd a múlt évben már százat sem tudott foglalkoztatni.

Most azután végleg megálltak a gépek. A sétapálca kiment a divatból.

Valamikor szinte elmaradhatatlan társa volt a férfiaknak. Idős uraknak támasza, fiataloknak a ruházat kiegészítő része. A fiatal „uracs” milyen boszorkányos ügyességgel tudta pörgetni, forgatni az ujjai között az aranygombos vékony pálcát.

És milyen kegyelettel őrizték meg egy-egy elhunyt családtag művészi kifaragott felü botját.

A régi időkben a sétapálcát megbecsült tárgy volt. A Howells-botok tetszetősége, jóság, művészi kivitele különösen jó hírnevének örvendett. A divat azonban elfordult a sétapálcától.

Méért?

Ki tudná azt megmondani. A divat változásai mindig érthetetlenek voltak és azok is maradnak.

A sétapálcát egyelőre kegyvesztett. Ami egyáltalán nem jelenti azt, hogy valamikor még fel ne támadjon.

— **ESŐS, ENYHE IDŐ.** Enyhe idő, változó felhőzet, sok helyen köd és eső, mérsékelt nyugati és északnyugati szél várható.

— **Kyra nagyhercegnő a fővárosban.** Bucaresti-ből jelentik: Az Orient-expresszel tegnap a fővárosba érkezett Kyra nagyhercegnő, aki több napon át Maria özvegy anyakirályné vendége lesz.

— **Egyházi kongresszus Arad-on.** A „Fratia Ortodoxa Romana” egyesület, amelynek Sextil Puscariu egyetemi tanár az elnöke, október 24-én Arad-on tartja meg országos kongresszusát. Eddig már többszázán jelentették be a kongresszusra való részvételüket, köztük Balan sibiu-i metropolitája is. A kongresszus október 24-én kezdődik és három napon át tart.

— **NICHIFOR CRAINIC A NEMZETI-KERESZTÉNYPÁRT ÉS VAIDA FUZIÓJA ELLEN.** Bucaresti-ből jelentik: Nichifor Crainic, a nemzeti-keresztény párt alelnöke cikket közöl a „Sfarma Piatra” című lapban, melyben azzal foglalkozik, hogy miért lépett ki a nemzeti-keresztény pártból. Crainic utal arra, hogy egy éven át minden erejével azért küzdött, hogy a nemzeti-keresztény párt ne fuzionáljon Vaidával. A cikk szerint ugyanis Vaida semmiesetre sem járult volna hozzá a nemzeti-keresztény párt programjának megvalósításához, amelyre Cuza és Goga a fasiszta metropolitában megesküdtek. Crainic azzal fejezi be cikkét, hogy a Vaidával való fúzió a nemzeti-keresztény párt programjának feláldozását jelentette volna.

— **Heves hóviharak a Balti-államok területén.** Rigából jelentik: A balti államok területén heves hóviharak dühöngenek, amelyek megakadályozzák a forgalom lebonyolítását. A viharban több hatáshajó elpusztult.

— **Nyolc és fél milliárd korona a csehszlovák költségvetési előirányzat.** Prágából jelentik: Colfus cseh pénzügyminiszter pénteken délután terjesztette a cseh parlament elé a költségvetési előirányzatot. A megszavazás előtt álló csehszlovák költségvetésben 8.455 millió csehszlovák kiadással szemben a kormány 8.456 csehszlovák bevételi lehetőségét irányozta elő. Az 1937. évre előirányzott bevétel: többlet 423 millió csehszlovák. A kiadási előirányzatban a honvédelem 1.360 millió csehszlovákkal szerepel.

— **FELHÍVÁS!** Értesítjük a t. mozlátogató közönséget, hogy filmjeinkről rövid magyar nyelvű tartalomleírást adunk, amely dímentesen áll rendelkezésre pénztárainknál. SELECT- és CENTRAL-mozgók.

— **Minisztertanács Sinaia és Bucuresti között.** Bucuresti-ből jelentik: Sinaia-tól Bucuresti-ig a vonaton minisztertanács volt Tătărescu miniszterelnök elnököltével. A minisztertanács meghallgatta a kereskedelemügyi és a belügyminisztériumok előterjesztéseit és azok nyomán elhatározta, hogy az utóbbi napok áremeléseivel szemben a legszigorúbban járnak el, amennyiben a drágulást nem találják indokoltnak. Ugy döntöttek, hogy az árdragítókkal szemben a spekulá lekiűzésére vonatkozó törvény szakaszait alkalmazzák, egyben megvonják az importkvótákat mindazoktól, akik áremelési kihágást követnek el. A minisztertanács ezután a parlament elé terjesztendő törvényjavaslatokat vizsgálta felül.

— **Katasztrófális textilgyári tűz Németországban.** Berlinből jelentik: Németország egyik legnagyobb textilgyárában, a Potsdam melletti „Novavesti” gyáripari és vászonszövő gyárban csütörtökre virradó éjszaka óriási tűzvész pusztított. A gyártelep teljesen elpusztult, úgy, hogy az anyagi kár meghaladja a 2 millió márkát. Ugyancsak csütörtök éjszaka a wormsi műtrágyagyárban súlyos robbanás történt, amelynek 6 halottja és 8 súlyos sebesültje van.

Roosevelt, a nők kedvence

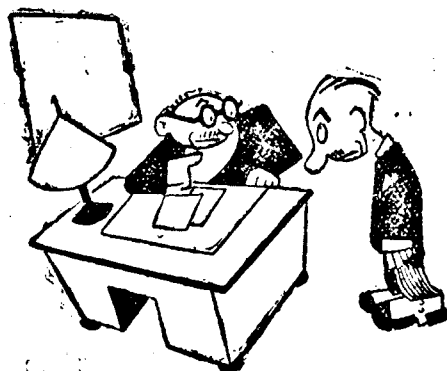
Washingtonból jelentik: Az amerikai elnök választás izgalmai kezdik elérni a tetőfokot. Ugy Roosevelt, mint a vele szemben álló Landon, óriási méretezésű propagandával igyekeznek tömegbázist szerezni. Roosevelt különösen a nők körében örvend nagy népszerűségnek. Ugyanezzel a trükkel dolgozik Landon is, aki gyönyörű szép 19 éves leányt viszi magával a propaganda-beszédekre. A küzdelmek legszenzációsabb eseménye, hogy az amerikai nagylapok Ford Landon mellé állottak.

— **Súlyosan elítélték a hollandiai fascista párt vezérét.** Amszterdamból jelentik: Mayer Arnoldot, a hollandiai fascista párt vezérét egy hónapi börtönrre ítélték az igazságügyminiszter megsértése miatt.

— **Arad-i származású házaspár életveszélyes kalandja.** Arad-on és a megyében sokan ismerik Moskovitz Jánost, aki arad-i származású ember, itt végezte iskoláit, majd Berlinbe került és évek hosszú sora óta él a német fővárosban. Moskovitz nemrég vette ki háromhetes szabadságát és feleségével együtt hosszabb tengeri utra indult. A házaspár az uton izgalmas kalandon ment keresztül, amennyiben hajójuk kigyulladt, mire az utasok között pánik tört ki. Valamennyiüknek mentőcsónakba kellett szállniuk. Szerencsére a tüzet sikerült eloltani és az utasok ismét felszállhattak a hajóra. A kiállott izgalom következtében az utasok közül sokan megbetegedtek és Moskovitzék is erősen megsínylették az izgalmas epizódot.

— **Nyelvvizsga az arad-i ügyvédi kamarában.** Az arad-i ügyvédi kamarában megtartották a felvételre jelentkező ügyvédek és ügyvédjelöltek nyelvvizsgáját. A vizsgabizottság tagjai: Moldovan Silvius dr. dékán, valamint Lutai Cornel dr., Groza dr., Miclosi Emil dr. és Sarbu Gheorghe dr. voltak. A vizsgán négy jelölt jelentkezett és mindannyiukat átengedték.

Csak kiméletesen!

A vezér: Főkönyve! ur, közölje kiméletesen a hitelezőinkkel, hogy még meddig bírjuk... Mit fog irni tehát...?

Főkönyvelő: Azt, hogy egy nap mulva bezárjuk a boltot....

Vezér: Te jó Isten! Már egy nap mulva...?

Főkönyvelő: Tulajdonképpen három napig bírhatjuk még; de ha csak egy napot irok, úgy a második naptól kezdve legalább kellemesen lesznek meglepve...

Ileana főhercegnő sikere

a bécsi szobrászkiállításán

Bécsből jelentik: Három nappal ezelőtt szobrászkiállítás nyílt meg Bécsben, melyen négy munkával Habsburg Ileana főhercegnő, H. Carol király huga is résztvevett.

Ismeretes, hogy a főhercegnő igen talentumos szobrász, aki minden szabad idejét e nem kedvtelésének áldozza. Mödlingi vilájában külön szobrászműhelye van, amely különleges felszereléssel, minden a szobrászathoz tartozó szerszámmal, már magában véve is érdekes látvány.

Ileana főhercegnő mödlingi műhelyében legutóbb édesanyja, Maria anyakirályné szobrát mintázta meg és ez a szobor is kiállításra került a bécsi szobrász-tárlaton. Ileana főhercegnő szobrainak igen nagy sikere van a külföldön is kiváló kiállításán. A bécsi lapok rendkívül elismerőleg nyilatkoznak a főhercegnő szobrairól és mint legkomolyabb szobrásztehetséget emlegetik.

— **Árvíz Bulgáriában.** Belgrádból jelentik: A podgorica kerületben hatalmas árvíz pusztított. Az árvíz 11 községet pusztított el. Hercegovinában a Neretva folyó kiáradt és nagy károkat okozott.

— **Ünnepség az arad-i Astra-gyárban.** Ünneplés külsőségek között nyitották meg az Astragyár inas-továbbképző tanfolyamait. Az ünnepségen megjelent Magier Andrei dr. püspök, valamint Cotioiu Romulus dr., az átmeneti bizottság elnöke is. A püspök lelkes hangú beszédet intézett az egybegyűltekhöz, majd Sapra Emanoil, a gyár vezérigazgatója mondotta el beszédét, a melyben elsősorban az uralkodó születésnapjáról emlékezett meg, majd pedig ismertette a továbbképző tanfolyamok célját. Ezekben a tanfolyamokban az arad-i középiskolák tanárai és kiváló intellektuális tartanak majd előadásokat a gyár inasai részére. Az ünnepség után azonnal következett, majd pedig a megjelentek neveit beírták a gyár aranykönyvébe.

Különleges telefon a vakok számára

Londonból jelentik: Az angol postaügyi minisztérium elhatározta, hogy a vakok számára különleges telefonkészüléket szereltet fel. Ettől eltekintve, mintegy kétszáz vak ember vonul az ország különböző részeiből a főváros felé, hogy a vakok ügyének egységes rendezése ügyében demonstráljanak. Chesterfieldben a városi tanács megvendégelte a vakokat és pénzbeli segéllyel látta el őket, hogy könnyebben folytathassák utjukat.

— **FELHÍVÁS!** Értesítjük a t. mozlátogató közönséget, hogy filmjeinkről rövid magyar nyelvű tartalomleírást adunk, amely dímentesen áll rendelkezésre pénztárunknál. CORSO-mozgó.

— **Mulatság közben meggyilkoltak egy földbirtokost.** Bucaresti-ből jelentik: A Iapuzna-megyében Baiceni községben Eugen Leon földbirtokos nagy mulatságot rendezett, amelyre sok vendéget hívott meg. Amikor javában állt a mulatság, hivatlan vendég állított be, aki két késszárossal megölte a földbirtokost és miközben le akarták fejezvezeni, késével 10 személyt megsebesített, majd pedig eltűnt. A csendőrök csakhamar elfogták a merénylőt Tibot Grigorie személyében, aki kihallgatása során elmondta, hogy bosszúból követte el a merényletet.

— **Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Az orvosok ajánlják.**

— **Visszaélésekkel vádolt arad-megyei közbirtokosság vezetők.** Az aradi törvényszék Janca-Olariu-tanácsa ma délelőtt tárgyalta a Lazuri községbeli közbirtokosság ügyét. A vádirat szerint Rát Dumitru, Boc Petru, valamint Coroiu Ioan községi lelkész, akik a közbirtokosság élén álltak, az 1931—32. években 12.425 leit fordítottak meg nem engedett célokra. Ezt annak idején az erdőfelügyelőség állapította meg és ezért a törvényszék elrendelte annak az erdőmérnöknek kihallgatását, aki az erről szóló jegyzőkönyvet felvette. A tárgyalást a törvényszék december 18-ra halasztotta.

Ezüstrókák és emberek

Irta: BRÓDY LILI.

— Ez itt, — mondtam a földről, ahol ültem a szekrény előtt, hogy őszi rendbe rakjam a nyári rehedtenséget — nézd ez itt egy belépőjegy az ezüstrókafarmra. Az ezüstrókafarm a fürdőhely mellett volt s elmentem oda egy délután. Gyönyörű a táj arra, tudod, olyan képeskönyvszerűen tarka és távoli és ha az ember gyalog megy az úton, olyan lassan vonul mellette, mintha lassított felvételebe tennék át a vonatablakból még rohanásnak ható mozdulatlanágát, az illanó fákat, a lebegő fűviródrótokat, a csucsokat és a völgyeket. Azok a kedves szalmakazlak, amelyeket ezen a vidéken rudakra szerelnek négy-öt kötegben s tudod, olyan mulatságos művészi, szinte a távolságnak készítve a hatást, hogy a vonatablakból olyanok, mint valami élő táncsoport, százféle kifejezést és alakot öltve a méltóságteljesen lefátyolozott hölgytől az alázatosan kendős nénikéig, a hajladozó kislánytól a seprőn lovagló öreg boszorkányig, — ezek a sárga kis figurák, amelyeket egyebként Strohmännchen-eknek hívnak erre felé, ezek is olyan lassított felvételben mozognak odalent, ha gyalogolsz s olyan olvadón változik a táj... igen, a természetnek nincs szüksége a gyorsaság trükkjére, letelepedett és él az időben. Az ember persze más, ha gyalogol is, le akarja aratni a tájat a szemével, így aratgattam én is, ahogy ballagtam az ezüstrókák felé s jó aratni így erre, mert mondom, gyönyörű a táj, a romantika képei születhettek meg ilyen vidékeken, a képek nagyrésze elavult, de a modell fiatalabb, mint valaha: barna-zöld sziklákon megdőlt fenyőfák között ezret cikcakozik a völgyig, régi kis víz emléke, mint egy szarkaláb egy női szem sarkában régi könnyek nyomán, — és sárgavízű leált kis partok az erdőben, amelyeknek parányi hidján ha átmegegy, régi iskolai jutalomképcske jut az eszedbe a kislányról, aki éppen ilyen hidon megy át éppen ilyen tájban s mögötte lépked őrangyala. Minden korszaknak megtalálod a maga táját a térben, a korszakok elmúlnak, de a táj megmarad, a föld kissé ritkább időközökben alakítja át magát, mint a pesti kávéházak. Mondom, így vándorlok a lassított felvételű tájban, mert messze van az ezüstrókafarm, az erdei fákön kis táblák számítják át időre a teret, még tizenöt perc, mondják csablótán, még tíz perc, szólnak bátorítón, még öt perc, mondják kacéran. Kicsit csalnak a táblák, mint a fodrász, amikor megvárat szombaton délután, de végül is ott van az ember az ezüstrókafarmon és körülnéz.

— A magányról gondolkodtam itt, — mondtam hirtelen, elresztelve a hosszú bevezetést — a magányról gondolkodtam itt, erről akartam most neked ugyanis... Hatvanöt kis ezüstróka él itt a farmon, a képeskönyv-tájban, hatvanöt kis ezüstróka. Kanadából hozták őket ide s a kis házban egy fiatalember vigyáz rájuk, messze mindentől, vendéglőtől és uttól, házaktól és emberektől. Az ezüstrókáknak szerény kis szaguk van, amely egyre nő, ha közeledsz s a szagban, a kefrecek mellé épített apró házban, a valószínűleg tájban, a mesebeli messzeségben él az ezüstrókák között a fiatalember, magányosan. A tábla becsületesen kioktat, hogy a rókaőrző fiatalembernek kötelessége mindent elmesélni a rókaokról, amit tud, ezért külön honorárium nem jár, az ezüstrókafarm egy-schillinges belépődíjában minden információ befoglalatik. Így a tábla s itt él a fiatalember a tájban az ezüstrókák között, amelyek olyan illatosak lesznek télen az operák foyerjában, a korzókön és a tálalásokon. Itt még bűdösek a kis állatok, az élet ritkán jószagu. Az információkat nem vettem igénybe, bár biztosan mondtott volna a fiatalember a rókaokról néhány intimítást, ami a nagy Brehmből kimaradt de ujabban nem érdeklődöm olyan hevesen az intimítások iránt, inkább a titkok érdekelnek. Itt a rókaórnál nagyobb titok volt a fiatalembernek élete a magányban és a szagban és a tájban a hatvanöt ezüstróka között. Benéztem a házba, ahol él: kis konyhájában a polcokon egyforma alumínium-bilicskék sorakoztak s alumíniumdézsa folyt a piros hus a husőrőlgépből. Kis orvosságos szekrény volt a faion, benne valószínűleg speciális róka-aszpirin volt és róka-kamillatea és róka-géz és rókahashajtó, legalább is ilyesmit magyarázott a fiatalember s ez egy kicsit olyan volt, mint azok a kedves trükkfilmek, amelyekben az emberi világ külsőségei szerint rendezik be kis állatok életét. A sarokban a fogaon egy gitár lógott.

— Be kell vallanom neked, — mondtam és elvettem a belépőjegyet — engem ez a gitár rendkívül meghatott. Annál inkább hatott meg, mert a fiatalember elmondotta, hogy olyankor szokott játszani este nékint, amikor különösen nyugodtan a magánytól. Kint játszik a fák alatt, a kefrecek előtt s azt mondja, hogy olyankor az ezüstrókák igen kedvesen figyelnek a zenére. Mondom,

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.27, London 25.29 és egynegyed, Newyork 435.00, Milánó 22.90, Amszterdam 233.55, Berlin 174.75, Prága 15.45, Varsó 82.00, Belgrád 4.00, Bucuressti 3.25.

— Hallé Szelasszié Amerikába készül. Párisból jelentik: A lapok newyorki jelentések alapján azt írják, hogy Hallé Szelasszié, a trónjavesztett abesszin császár márciusban az Egyesült-Államokba utazik. Amerika nem ellenzi ezt a látogatást, noha tudja, hogy a népus külpolitikai kérdésekről is fog tárgyalni. Miután magánemberként érkezik az Egyesült-Államok területére, a fogadtatására is megtesznek minden előkészületet, sőt élénk érdeklődés kíséri odaérkezését. Több amerikai város már is meghívta Hallé Szelassziét, aki a meghívásokat el is fogadta. Egyik megbízottja már New-Yorkban tartózkodik és előkészíti a fogadtatást.

— MEGHALT NASIBU — DAVOSBAN. Davosból jelentik, hogy egy ottani szanatóriumban

RAS NASIBU †

Nasibu volt abesszin hadvezér hosszas betegeskedés után elhunyt.

— Esküvő. A grádište-i katolikus templomban ma este 7 órakor tartja esküvőjét Lastofka Olga, a Leányklub agilis tagja Korbuly Károllyal. A rokonszenves fiatal pár esküvője iránt a grádište-i társadalom körében élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— Iró- és tanszerek Császár papíráruházában, Select-mozgó mellett.

— Orosz tisztakat fogtak el a spanyol felkelők.

Párisból jelentik: A Madridból érkező hírek szerint Maiaga körül a felkelők két repülőgépe közül az egyik két bombát dobott le. Az egyik bomba a kikötőben horgonyzó német hajó fedélzetére esett, azt átütötte és megakadt a hajó belső vázában. A bomba nem robbant fel. Egy másik jelentés arról számol be, hogy az Oviedo körüli harcok során a felkelők több tisztet fogtak el és ezek között 11 szovjet-orosz tiszt volt. A burgosi rádióleadó közli azt a hírt, hogy Madrid védelmét külföldi szakemberek fogják irányítani.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nb. fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt október 18-án, vasárnap — kedvező idő esetén — az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8—10 óráig: Str. Mocioni, Str. Ghiba Birta, Str. Mărăsesti, Calea Aurel Vlaicu és az ezen uccák által határolt részeken, valamint Perneava, Gai, Segă és Grădišten.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ami legegyszerűbben a régóta közismert természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával — reggel, éhgyomorrra egy fél pohárral — érhető el. Az orvosok ajánlják.

— MA az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sf. Sava.

HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.

KAIN, Piața Avram Iancu.

a magányról gondolkodtam itt, egy kicsit a művészetéről, ami legtöbbször összefügg a magányval. Tudod, arra gondoltam, hogy elénekelve, gitárkísérettel valószínűleg megszépül ez a rosszszagu magány is s hogy általában átmentve dalba, szóba, képbe, egyszerre milyen romantikusan és szépen hat az ilyesmi. Ott rettenetesen nyomasztó volt, rosszszagu és fájdalmas, mint az élet általában. Elénekelve és gitárkísérettel már bizonyára van benne valami hősi és szép, romantikus és meghatározó, mert a magány ugyancsak csak akkor elviselhető, amikor közönsége van, még ha róka is. A magány, az áldozat, a gesztus, a hősiesség ugyancsak nem bír elni közönség nélkül s csak akkor

— A rák új gyógymódi. Bécsből jelentik: A bécsi orvosi kutatóintézetekben a rák gyógyítására a szokásos röntgenkezelés mellett kipróbálták már az összes sugáraitakat. Az eredmény többek között biztató volt. Mintegy másfél évvel ezelőtt Führer Ervin bécsi orvos a „korporularis” sugarakkal kezdett kísérletezni. Ezek a sugarak anyagi részecskékből, elektronokból és negatív töltésű ionokból állanak és nagyon hatékonyak bizonyultak a rákmegbetegedések legsúlyosabb esteiben; rövid idő alatt megszüntették a fájdalmakat és a beteg álmatlanságát, a beteg étvágya visszatért és általános állapota lényegesen javult. A korporularis sugarak nagy előnye, hogy teljesen ártalmatlanok a szervezetre.

Magyar választópolgárok!

Mindenki váltsa ki szavazólapját!

— Fogadd meg a jótanácsot. New-Yorkból jelentik: Idaho államban él egy testvérpár, melyet egyik napról a másikra dúsgazdaggá tett egy jótanács. A két fivér közös szatocsboltjéért és telköért, amelynek értékét addig legfeljebb 1000 dollárra tartották, 50-000 dollárt kínált egy ügynök. Az 50-000 dollárt annak az új bányatársulásnak a részvényeiben kínálta fel, amely a két fivér telkén akarta megkezdeni működését. A fivérek nem tudtak megegyezni egymással abban, hogy eladják-e ezért az árért a telket és a boltot. Pope, a kerület szenátusi képviselője véletlenül meghaltotta a doigot, rábeszélte a fivéreket, hogy fűssék nyóibe az üzletet és a szatocsboltot cserébe kapott bányatársulati részvényeket egy héten belül továbbadta a fivérek számlájára 400-000 dollárért.

— A „Társadalmunk”, Klár Zoltán hetilapja kapható az országban. Az elmúlt héten megkapta terjesztési engedélyét Romániában a „Társadalmunk”, dr. Klár Zoltán híres hetilapja Budapestről. A „Társadalmunk” új szint jelentett a magyar hírlapírásban, mert szókimondó, bátor riportjai a társadalom hibáinak és mulasztásainak elevenjére tapintottak és a sajtószabadság sokféle guzsbakötöttsége mellett az igazság erejével tudta érvényesíteni a humanizmus és szolidaritás örök érvényű elveit. A „Társadalmunk” minden héten kapható lesz ezen túl mindenütt és minden száma bizonyára itt is ugyanolyan hangos vitára fog alkalmat adni, mint mindenütt, ahová eddig eljutott.

A tapintatosság netovábbja

Előkelő és gazdag velszi kastélyban hétfélig vendég a rendkívül csinos, fiatal londoni leány. Elfelejté becsukni a fürdőszoba ajtaját s éppen a tuss alatt áll, amikor benyit a ház hiresen tapintatos, kifogástalan főkomornyikja. A leány felsikolt, a komornyik hátralép, behuzza az ajtót, s habozás nélkül így szól:

— Bocsánat, uram!

— Értesítés! A Societatea de ajutor mutual (Bulv. Regina Maria No. 18.) értesíti a választmány t. tagjait, hogy október 17-én, szombaton délután 4 órai kezdettel választmányi ülést tart. Felkérjük a választmány t. tagjait a pontos megjelenésre. Az elnökség.

— Állandó razzliák a titkos találkahelyek ellen. Ember legyen a pénzügyigazgatósági közeg és nem emberre vadászó véreb. Arad-i orvos regényírói sikere. Megszivleendő sorok a magzat-elhajtásokról. Tömegesen szedi áldozatait a válasi járvány. Hamiskártyások fosztogatják a piacok látogatóit és az utazóközönséget. Új elnökség kerül a zsidó hitközség élére. A világhírű énekesnő hazai pihenője, stb. az utódállamok legrégebb és legnépszerűbb riportlapjában: az „Ország-Világ” legújabb számában.

találja meg igazolását, jutalmát, magyarázatát, szépségét és értelmét, amikor már elmondott emlék lett belőle, amikor már regény lett belőle, amikor már dal lett belőle gitárkísérettel, esetleg róka-nak, mert ez már nagyjában mindegy. És arra is gondoltam, hogy vannak olyan képei a valóságnak, ahonnan talán el kellene tiltani a művészetet, csálóka hatása meg ne szepítse, jólhangzó védelme el ne kábítsa, tökéletesen kifejezett martíriuma elégedetne tegye. De lehet, hogy nincs igazam s pillanatnyilag föltétlenül kielégítőbb álmódzva vázolni a helyzetet rimekbe szedve s gitárkísérettel róka-nak, mint megpróbálni változtatni a valóságon.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az arad-i pénzügyigazgatóság megkezdte a két százalékkal felemelt adiciónális (pót) adó behajtását április 1-ig visszamenőleg

Ezt az adót is a hivatalosan megállapított jövedelem összege után számítják és inkasszálják

Néhány nappal ezelőtt hoztuk nyilvánosságra az arad-i pénzügyigazgatóság hivatalos közleményét, amely szerint az ingatlan és más jövedelmiadó-fizetők — a már eddig befizetett adiciónális pótdadón kívül — ez év április 1-től számítva, *évente még két százalék adiciónális adót kötelesek a jövedelmük után fizetni.*

Ennek az évi 2 százalékos pótdadónak utólagos kivetését és behajtását Arad-város, Arad-megye és a vármegyebeli községek, tehát a közigazgatási hatóságok kérései alapján rendelte el a minisztertanács, mert az adótörvény erre jogot ad.

A közigazgatási hatóságoknak ugyanis előre nem látott kiadásai fedezetére kell ez a 2 százalékos pótdadó, amelynek behajtása Arad-on már tegnap megkezdődött. Az állami adóhivatalok minden ingatlan-tulajdonosnak kikézbcsítették az értesítést, vagy a napokban küldik azt ki és ez alapon október 31-ig be kell fizetni a hivatalos értesítésben feltüntetett, adiciónális pótdókot, mert különben végrehajtást vezetnek, illetve árverést tűznek ki miatta.

Mivel a közönség nagyrésze tájékozatlan ez ügyben, ezért szükségesnek tartjuk közölni, hogy az adiciónális adót a törvény szerint az állam veti ugyan ki és az állami adóhivatal inkasszálja, azonban a városok, a vármegyék, a községek és a különböző szakmai, hivatalos érdekképviseletek között oszlik meg az adótörvény előírása szerint.

Az adiciónális adót a pénzügyigazgatóság által megállapított jövedelem (adóalap) után fizetik az adózók.

A jövedelem után eddig összesen 9 százalék volt az adiciónálisadó, amihez most még 2 százalék járul. A mostani 2 százaléknak megfelelő pótdósszeget is a jövedelem után számítják ki. Ez a 2 százalékos többlet sem a jövedelmiadó 2 százaléka, hanem a hivatalosan megállapított jövedelemnek a 2 százalékát teszi ki. Ha például valamely ház — az adókvítés szerint — évente 100 ezer lejt jövedelmez, úgy annak 2 százalékát — 2000 lejt — kell most pótdólag

befizetni az 1936—37. évre új adiciónálisadó-képpen. Ha egy kis ház 20.000 lejt jövedelmez évente, azután a 2 százalékos pótdék 400 lejt, 40.000 lejt évi jövedelem után pedig 800 lejt.

Ha az új adiciónálisadó felemelésével vagy kiszámításával kapcsolatban még más felvilágosítást is kíván valaki, forduljon a kivétési pénzügyigazgatósághoz (második emelet 17. és 18. sz. szoba), ahol megkapja a választ esetleges érdeklődésére.

Tévedésen alapult a számlákra ragasztott 1.4 százalékos proporcionális bélyeg követelése

A pénzügyminisztérium a központi bélyegbizottság elő terjesztette a feltűnést keltő tévedést és egyelőre betiltotta az 1.4 százalékos szedését

A bucaresti-i közgazdasági szaklapok közlik az alábbi nagyfontosságú eseményt, amely bizonyára megnyugtató a kereskedőtársadalmat, mert az *újabbán követelt 1.4 százalékos proporcionális bélyeg fizetésének kötelezettsége aól felmenti a számlakiállítókat.*

Mint ismeretes, ez év április 1-én lépett életbe az új bélyegtörvény, amely már eddig is sok tévedésre adott alkalmat. Legújabbán a pénzügyi hatóságok arra kötelezték a számlakiállítókat, hogy a 2 ezres bélyegilletéken kívül még 1.4 százalékos proporcionális bélyeget is le kell róni. Mivel igen sok üzletember nem tett eleget ennek a felhívásnak, számottevő bírságokat vetettek ki rájuk.

A bucaresti-i kereskedelmi érdekképviseletek vezetőségei vizsgálat tárgyává tették ezt a súlyos esetet és megállapították, hogy az 1.4 százalékos proporcionális bélyeg lerovását nem írja elő az 1936. év április 1-én életbelépett bélyegtörvény és csupán a különböző pénzügyigazgatóságok téves törvénytárgyarázata miatt kötelezték az üzletembereket a fenti proporcionális bélyeg használatára.

A bucaresti-i kereskedők nagy küldöttsége emiatt tegnap felkereste Simionescu pénzügyi vezérnököt és rámutattak arra, hogy *semmi*

= DÖNTÉS A VALUTÁK LEÉRTÉKELÉSE ELŐTT EXPORTÁLT ÁRUK VÉTELÁRÁNAK INKASSZÁLÁSARÓL. A Banca Nationala hivatalosan közli, hogy az október 3-ig előterjesztett áruexport-kérvények alapján a vételárak átszámítása még a valutaleértékelés előtti áriolyamon történik, de az október 3. után beadott kérvényekben levő tételeket már a leértékelt valutaáriolyam alapján kell fizetni.

= Külön lapot kell beragasztani a forgalmiadó-regiszterekbe. A pénzügyminisztérium legújabb leírata alapján közli az arad-i pénzügyigazgatóság forgalmiadó ügyosztálya (II. em., 19.), hogy a forgalmiadó-regiszterekbe egy külön lapot kell beragasztani, amelyben az alábbi adatokat kell feltüntetni: A műhelyben levő gépek számát, az összes gyártmányok részletezését, a vállalat termelése óránként kilogrammokban kiszámítva, az egy hónap lefolyása alatt végzett munka, a munkások által élvezett fizetés összegei a legprecízebb adatok szerint, az elhasznált üzemanyag mennyisége, a feldolgozás alatt beállott anyagvesztés százalékkal feltüntetve. Az ilyek havonként egyszer ragasztandók a forgalmiadó-regiszterbe s aki ennek az intézkedésnek nem tesz eleget, arra bírságot vetnek ki.

komoly alapja sincs az 1.4 százalékos proporcionális bélyegilleték szedésének.

A miniszteri vezérnök megértéssel fogadta a küldöttség előterjesztését és kijelentette, hogy

már tegnap rendeletileg utasította a bucaresti-i pénzügyigazgatóságokat, hogy függeszszék fel az említett proporcionális bélyegek lerovására vonatkozó intézkedéseiket.

— A pénzügyminisztérium ezt az ügyet döntés végett a központi bélyegbizottság elé terjesztette és az a legrövidebb időn belül határoz — mondta a vezérnök. — Tudomásom szerint a központi bélyegbizottságnál is megvannak arról győződve, hogy az 1.4 százalékos proporcionális bélyeg használatát téves törvényértelmezés alapján rendelték el és így hamarosan várható az intézkedés a visszavonásra.

— Rendkívüli közgyűlést tart vasárnap az arad-i Iparos Otthon. Október 18-án, vasárnap délelőtt tartja rendkívüli közgyűlését az arad-i Iparos Kulturház nagytermében az arad-i Iparos Otthon egyesület. A rendkívüli közgyűlés afelett fog határozni, hogy hová fordítsák a múlt költségvetési év feleslegét és a vezetőség egyben tájékoztatja fogja az Iparos Otthon tagjait az előkelő arad-i iparosintézmény mai állásáról.

= SVÁJCBAN ZÁROLTAK A VALUTALEÉRTÉKELÉS ELŐTT EXPORTÁLT ÁRUK VÉTELÁRÁT. A bucaresti-i „Argus” jelenti: Egy fővárosi nagy pénzügyet megbízta zürichi képviselőiét, hogy a svájci frank leértékelése előtt Romániából exportált néhány küldemény vételárát ott inkasszálja. A bankmegbízott azt a meglepő választ küldte, hogy a svájci vevővel összeköttetésben álló pénzügyet megtagadta az összeg kifizetését, illetve azt kívánta, hogy az összeget a bank a svájci kompenzációs pénztárnál tizethesse be, ott azonban nyomban zárolták a vételárát. Ez a zárolás mindaddig tart, amíg a deviza leértékelése miatt az áruexportból származó differenciákat a különböző országokkal el nem intézik.

= HÉTFŐIG MEGHOSSZABBITOTTAK AZ ÁRUEXPORTBÓL SZÁRMAZÓ MÁRKÁK SZABADFORGALMÁT. Bucuresti-ből jelentik: Tudvalevőleg a Banca Nationala csak hat napi időt adott az áruexportból származó márkák szabadforgalmi eladására, mivel azonban még mindig sok márka van az exportöröknél, a egybank most értesítette őket, hogy e hó 19-ig (hétfőig) meghosszabbítja az eladási határidőt. A márka árfo-lyama tegnap a szabadforgalomban 37.30 leire csökkent, de este ismét emelkedni kezdett. A Banca Nationala azt állítja, hogy azért maradt sok márka eladatlanul, mert az exportörök taktikáznak a német valutával és vonakodnak a szabadforgalomban értékesíteni. A többi szabadforgalmi devizák eladása teljesen simán történik.

A kereskedelmi miniszter erélyesen nyomoztatja a jogtalanul szerzett áru-behozatali engedélyek tulajdonosait

Minden szakmában csak specialisták kérhetik a kompenzációs engedélyek elnyerését

Amióta Pop Valer dr. volt igazságügyminiszter elfoglalta a kereskedelmi miniszteri pozíciót, erélyes tisztogatás folyik az áru-behozatali és kompenzációs engedélyek kiállításával foglalkozó hivatalokban. Pop Valer miniszter ugyanis megállapította, hogy ezen a téren sok ujitani való van és heyses irányba akarja terelni a külkereskedelmnek ezt a részét.

Meg akarja szüntetni a kompenzációs engedélyek illegális kibocsátását, valamint a kontingens behozatali engedélyek szabálytalan kiutalását.

Illetékes fórumok megállapították, hogy csak „a papíron létező vállalatok” rejtelmes módon áru-behozatali engedélyekhez jutottak, amelyeket azután busás haszonnal eladtak olyan kereskedelmi és ipari cégeknek, amelyek — habár betartották a szabályokat — nem bírtak engedélyhez jutni. Ezért egyes vállalatok horribilis mellékdíjakat voltak kénytelenek fizetni és ezek a költségek természetesen megdrágították az árucikkeket.

A miniszter a nyomozó hatóságokat utasította, hogy a vámhivataloknál és más kereskedelmi és ipari fórumoknál nyomozzanak az iránt: milyen cégek nem foglalkoztak áru-behozattal és mégis megbírták szerezni az importengedélyt. Ha sikerül kinyomozni ezeket a fiktív vállalatokat, úgy nyomban megsemmisítik a behozatali autorizációikat és törlik őket az importcégek közül. Behozatali kvótáikat odaadja a hatóság azoknak a vállalatoknak, amelyek tényleg működnek vagy pedig új aktív cégek számára osztják ki.

A kereskedelmi minisztérium feltétlenül kerestülviszi azt, hogy minden esetben csak egy szakmához tartozó áruk behozatalára kapjanak engedélyt az ugyanazon szakmában specializált vállalatok. A sokféle árucikk importára vonatkozó kérvényeket visszaszítja a legfelsőbb bizottság, amely azután szigorúan örkődik afelett, hogy egyetlen engedély tulajdonosa se engedhesse át az autorizációkat mások számára.

SPORT KÖZLÖNY

Az elsőosztályu bajnokság
műsorán öt mérkőzés szerepel

— A vasárnapi mérkőzések bíródelegálása —

Az alkerületi elsőosztályu bajnokságban, amint azt megírtuk, vasárnapra az utolsó fordulózt hozták előre és azon öt meccs szerepel. Igen érdekes, heves küzdelmek várhatók a bajnoki pontokért és a vasárnapi meccsek mindegyike nagy küzdelmet ígér. A Gloria-pályán délelőtt kettős meccset bonyolítanak le: a Hakoah a Soimival, az SGA pedig a Sparta-val mérkőzik. Az első mérkőzés nyílt, a második a tornászok a favoritok, de tekintve a csapat vasárnapi gyengébb játékát, meglepetés is előfordulhat. Ugyancsak délelőtt, de a CAA-pályán az USA és az Astra csapnak össze és itt az USA győzelme a valószínűbb. A Tricolor-pályán délután ugyancsak két mérkőzést játszanak: ezen a Tricolor az Unireával, a Transilvania pedig az Intelegereával meccsel. Egyik mérkőzésnek sincs kimondott favoritja, de az otthon játszó csapatok — a Tricolor és Transilvania esetleges győzelmei könnyebben lehetségesek.

A másodosztályban a legérdekesebbnek a rovine-i derbi ígérkezik, amely minden bizonynyal heves harcot hoz a bajnoki pontokért. A Vulturul—Victoria és Crişana—Slavia-mecscsen az előlállók a favoritok. Két ifjusági bajnoki mérkőzés egészíti ki a kerületi bajnoki programot, amelynek bíródelegálását a következőkben adjuk:

Nemzeti bajnokság:

AMEFA—Victoria (Gloria-pálya), 15.00 óra. Bíró: Morar Teofil dr.; határbírók: Hor-

vách és Adamovici.

Kerületi bajnokság. I. osztály:

Soimi CFR—Hakoah (Gloria-pálya), 9.00 óra. Bíró: Goicea; határbírók: Gábor és Bartha
Sparta—SGA (Gloria-pálya), 11.00 óra. Bíró: Crăznic dr.; határbírók: Pfeiffer és Móroc.

Tricolor—Unirea (Tricolor-pálya), 13.45 óra. Bíró: Burdan; határbírók: Kubick és Schwarz.

Transilvania—Intelegerea (Tricolor-pálya), 15.30 óra. Bíró: Ciorogariu; határbírók: Höhr és Karlich.

Astra—USA (CAA-pálya), 9.45 óra. Bíró: Polareczky; határbírók: Matuz és Doriu.

Kerületi bajnokság. II. osztály:

Vulturul—Victoria (Vulturul-pálya), 16.00 óra. Bíró: Husztik; határbíró: Fock.

CAR—Virtutea (Rovine-i-pálya), 15.30 óra. Bíró: Kirschner.

Slavia—Crişana (Tricolor-pálya), 10.30 óra. Bíró: Muntean; határbíró: Luţai.

Ifjusági bajnokság:

Fortuna—Transilvania (Unirea-pálya), 10.30 óra. Bíró: Schneider.

CAA—Titanus (CAA-pálya), 14.00 óra. Bíró: Barbu.

Oldboys vándordíj:

SGA—Tricolor (CAA-pálya), 14.30 óra. Bíró: Vecsernyés.

Zsúfolt ház ünneplé
Szendrey Mihályt az „Urilány” szombati előadásán

Ünneplé az alkalom: az érdemes mult megköszoruzása. Szendrey Mihály szinigazgatót az ő régi közönsége ünneplé szombaton este a színházban. Eljön a földszint, a páholyok, az erkélyek, a karzat közönsége mind-mind, hogy szeretetének és elismerésének jeleivel a kiváló művészembert elhalmozza. A fél évszázadon át egybegyűjtött szeretet most testet ölt, hogy Szendrey Mihály legalább az azal az életével hagyja el helyét: a közönségnek rokonszenve kíséri el. Az újabb szinpad irodalom egyik legjobb alkotása: Zilahy Lajosnak az „Urilány” című vígjátéka szolgálja az érdekes színházi est keretét, amelyben a többi szereplők: Hegyesi Magda, Dálnoki Dudus, Horváth Mici, Gömöri Emma, Horváth László, Kozma Hugó, Szabó Gyula, Kun Dezső szintén művészetük legjavával támogatják az előadás színvonalát. Megmaradt ésekélyszámu jegy egész napon át elővételben a színház pénztáránál kapható.

Tízmillió sikkasztást
lepleztek le egy satumare-i állami intézménynél

Satumare-ról jelentik: Satumare-városának ismét nagy szenzációja van: dr. Haias Ioan Vizsgálóbíró a legnagyobb titokban többmillió sikkasztás ügyében folytat vizsgálatot.

Az eddig kiszivárgott hírek szerint ennek a vizsgálásnak méretei felülmúlják a Satumare-n történt összes eddigi panamákat.

A bünyügyi hatóságok a vizsgálat sikere érdekében teljesen elzárkóznak a nyilvánosságtól, de a városban már híre kelt, hogy egy nagy szerepet látszó köztisztviselő áll a botrány középpontjában.

Kiszivárgott hírek szerint hosszú évek óta kezeli hűtlenül az igazgatása alatt álló állami intézmény vagyonát és eddig

tízmillió leinél is többet harcsolt össze.

Dr. Haias vizsgálóbíró tegnap a gyanúsított főtisztviselő egyik alantását hallgatta ki, akinek bűntén része volt a lopásokban. Ez a tisztviselő már megtört és olyan feleleteket adott, amelyekből világosság derült a hatalmas méretű sikkasztásra. Holnap kerül sor a főtisztviselő kihallgatására, amely nagy szenzációt ígér. A gyanúsított főtisztviselő 15 éve folytatja üzletemit. Évekkel ezelőtt Iasi-ból került Satumare-ra koldusszegényen és most állítólag többmillió vagyona van Bucureşti-ben. Legutóbb egy hatalmas szállodát vásárolt az évek során elsikkasztott milliókból. 1928-ban már felfüggesztették egyszer hivatalától és több mint egy évig folyt ellene vizsgálat, de végül is sikerült magát tisztázni. A mostani vizsgálat egy névtelen feljelentés alapján indult meg. A városban nagy érdeklődéssel várják az így további fejleményeit.

UJ KÖNYV

„Az Isteni kegyelem anyja”. Elmékedések Szüz Mária kegyelmi életéről. A Szent István-Társulat kiadásában jelent meg dr. Megyesi Schwartz Antal plébános, lelki igazgató „Isteni kegyelem anyja” című műve, amelynek tartalmából kiemeljük: Előkészületek a hivatásra. Mária lelki élete a megtestesülés idejében. Mária lelki élete Krisztus gyermekéke idejében. Mária lelki élet Názáretben és Jézus nyilvános élete folyamán. Beteljesedés a szenvedésben. A Szüzanya szerepe az újszövetségben. A Szent István-Társulat szép kiállításában fizve 79 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cuij. Kérje a Szent István-Társulat kiadványainak teljes jegyzékét.

„Vilamosság Zsebkönyv 1936.” Megjelent a „Vilamosság Zsebkönyv 1936.”, a magyar műszaki irodalomban eddig még nem közölt legújabb adatok és leírások tömegével. Minden mérnök, gépészmérnök, elektromérnök, tanár, műegyetemi hallgató, villanyszerelő, műszerész, akkumulátoros, gépész, műszaki tisztviselő, áramtelerpi alkalmazott, motorkezelő, villanyszerelő, műszerész és gépész-tanonc napi munkájában nélkülözhetetlen. Tartalomjegyzéke, amelyet terjedelmes voltánál fogva felsorolni nem lehet, hi kereszttetszetét adja a biztos szaktudással, mindenre kiterjedő alaposággal és óriási anyagi áldozattal létrejött szakmunkának. A 145 ábrát és 27 táblázatot tartalmazó, minden szakkérdést tökéletesen és alaposan tárgyaló hivatkozásaiban az egész magyar és külföldi ifodalmat felölelő kiadvány két kötetben, tokkal mindössze 235 lei. A közel 500 oldalas és kétkötetes mű valóban hivatva van az ügyesféle külföldi kézikönyvet pótolni.

Nagy küzdelem az ifjusági bajnokság
A-csoportjában

Az ifjusági bajnokság két csoportjában még csak a fele folyt le a mérkőzéseknek, mégis megállapítható, hogy az A)-csoportban lényegesen erősebbek és keményebbek a küzdelmek, mint a B)-csoportban. Az első csoportban az erők kiegyenlítettébbek és az első öt teljesen egyenértékű együttes, amely még nagy harcot fog lefolytatni a bajnokságért. Pillanatnyilag az Olimpia-PTT van jobb góarányával az élen. A B)-csoportban a Tricolor tartja vezető pozícióját, de a Titanus és a CAA veszélyeztetik élpozícióját. A két tabella most így áll:

A) csoport:

1. Olimpia-PTT	3	3	—	—	13	0	6
2. Gloria	3	3	—	—	14	1	6
3. AMEFA	4	2	2	—	20	6	6
4. Astra	4	2	1	1	15	6	5
5. SGA	4	2	1	1	16	9	5
6. Crişana	3	—	—	3	2	10	—
7. Unirea	4	—	—	4	5	31	—
8. USA	3	—	—	3	0	22	—

B) csoport:

1. Tricolor	3	3	—	—	21	5	6
2. Titanus	3	2	1	—	9	4	5
3. CAA	3	2	—	1	9	5	4
4. Transilvania	2	1	—	1	4	3	2
5. Juventus	3	1	—	2	3	7	2
6. Intelegerea	4	1	—	3	0	15	2
7. Fortuna	3	—	2	1	3	6	2
8. Hakoah	3	—	1	2	5	9	1

O Bürger felgyógyult. Bürger, a Ripensia válogatott hátvédje már felgyógyult sérüléséből és vasárnap az Unirea-Tricolor elleni mérkőzésen már játszik is csapatában.

O Az osztrák bajnokság vasárnapi programja. Az osztrák bajnokságban vasárnap teljes forduló bonyolítanak le. A műsor a következő: Austria—Floridsdorfer AC, Vienna—Rapid, Libertas—Postsport, Wacker—Sportklub, Admira—FC Wien. Favoritner AC—Hakoah.

Megalakították az új kupabizottságot

Bucureşti-ből jelentik: A Román Kupa-bizottság tegnap ülésén megalakították a bizottság új vezetőségét, amelynek elnöke ismét Codreanu mérnök lett. Egyben kijelölték a Kupa negyedik fordulóját, amelyen már a B)-ligás csapatok is részt vesznek. A negyedik fordulóra október 25-én kerül sor, október 28-án pedig a két elmaradt mérkőzést UDR—Banaţul (Reşiţa), valamint Gloria CFR—Traian (Galaţi) bonyolítják le.

O HÁROM ÓRAKOR KEZDIK VASÁRNAP A BAJNOKI MÉRKŐZÉST. Központi rendelkezés értelmében az AMEFA—Victoria nemzeti bajnoki mérkőzést vasárnap délután 3 órakor kezdik.

O Néhány jó eredmény volt az olasz kerületközi viadalon, amelynek első részét vasárnap tartották meg Firenzében. Különösen Tabai hármasugrása figyelemreméltó. Az eredmények: 200 m: 1. Gonnelli 22. 2. Toetti 22.8. — 800 m: 1. Lanzi 1:57.1. 2. Pieraccini 1:58.4. — 10.000 m: 1. Pellin 32:06.1. 2. Burlo 32:09.2. — 110 m. gát: 1. Caldana 15.2. 2. Oberweger 15.8. — 400 m. gát: 1. Ridi 54.6. 2. Rossi 55.6. — Rúd: 1. Innocenti 380. 2. Ratta 360. — Hármast: 1. Tabai 14.74. 2. Milanese 14.30. — Gerely: 1. Agosti 59.64. 2. Rossi 57.00. — Kalapács: 1. Vandelli 46.85. 2. Riccietti 43.55. — 4x200 m: 1. Lombardia (Ferario, Bartuletti, Ragni, Toetti) 1:29.4. (Rekord). 2. Emilia 1:30. — Olimpiai staféta: 1. Lombardia (Pericolo, Rossi, Ferrario, Lanzi) 3:33. 2. Toscana.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

NYILTTÉB.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Nem azonos!

Kett Ilonka, Str. Turnului 5. szám alatti lakos annak megállapítását kérte, hogy nem azonos azzal a Kett Ilonkával, akinek öngyilkossági kísérletéről ma beszámoltunk.

Legújabb jelentéseink:

Angol sajtó-leleplezések Moszkva szerepéről a nemzetközi fórumok előtt

Londonból jelentik: Az angol sajtó még mindig foglalkozik a Szovjetunióknak a semlegességi bizottsághoz benyújtott követeléseivel. A Daily Mail szerint Moszkva a nemzetközi bizottságok előtt való szereplését propagandacélokra használja fel. A portugál lapok is felháborodva írják a Szovjet követeléseiről és tiltakoznak az ellen, hogy a portugál kikötőkben bármilyen bizottság is működjön. Alig érkezett meg Moszkvába a semlegességi bizottsághoz benyújtott újabb szovjetjavaslat elutasításának híre, Stalin azonnal összehívta a népbiztosok tanácsát. A népbiztosok tanácsa a spanyol kormányknak szállítandó fegyverek és municciók ügyében hozott újabb határozatot.

Itt írjuk meg azt is, hogy a francia sztrájkmozgalmak történetében ma érdekes újítást hozott be a kormány. Az egyik, optikai cikket és műszereket készítő gyárat ugyanis megszállotta a munkásság. Tekintettel arra, hogy a vállalatnak olyan műszermegrendelése volt, amely a hadfelszerelést szolgálja, a kormány lefogalta és kisajátította az üzemet és azt hatósági segédlettel kiürítette. A lengyel Gazeta Polska foglalkozva a franciaországi sztrájkokkal, megállapítja, hogy május óta a francia közvélemény alaposan megváltoztatta a Népfrontról való felfogását. A francia nép — írja a Gazeta Polska — meggyőződhetett arról, hogy a kommunista eszme ugy gazdasági, mint politikai téren csődöt mondott.

Cluj-i egyetemi hallgató megdöböntő tragédiája Budapesten

Budapestről jelentik: Megdöböntő kettős tragédia történt Budán, Dobozi István hírlapíró lakásán. Kollár Anna 19 éves cselédleány az éjszaka gázzal megmérgezte magát és mire reggel tettét felfedezték, már holt volt. A helyszíntre kiszállott rendőrtisztviselők csak később vették észre, hogy az öngyilkosság kapcsán megdöböntő szerencsétlenség is történt. A konyhában kiömlő gáz ugyanis átszivárgott a szomszéd lakásba, ahol Muth Mihály 22 éves cluj-i származású műgyetemi hallgató lakott és a gáz a fiatalembert is megölte az éjszaka folyamán.

A tragikus sorsu Muth Mihály még néhány nappal ezelőtt budogán mesélte barátainak, hogy hoga megérkezett Cluj-ról Budapestre és pénteken találkozni fog vele. A cselédleány öngyilkossága azonban véget vetett ennek a várva-várt pillanatnak. Muth Mihály szeptemberben bérelte ki lakásadóknójénél a cselédszobát. A halott Muth Mihály kezében megtalálták az aznapi sporthírlap egyik számát. A szerencsétlenség még nagyobb is lehetett volna, ha a főbérő véletlenül nem tartja nyitva hámoszobájának az erkélyre vezető ajtaját.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán** **20 lei.** : szó 2 lei. :
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

ALKALMAZÁS

- Megbízható mindenest azonnalra felveszek. Mucioni-uca 34. 4951
- Szobaleányt éves bizonyítványokkal utasítást azonnalra felvesz. Cim a kiadóban. 4850
- Jólfiző szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 4692
- Ügyes, csinos szobaleány kétfalu uris család azonnali belepésre kerestek. Cim a kiadóban. 4800
- Autó utazó-partnert keres rövidaru utazó ut, csukott Fordra nagyon előnyösen azonnalra Mureș-Criș völgyére. Arad és Hunedoara megyékre és Banat-ra rendszeresen. Cim a kiadóban. 4971
- Gyermekápolónő, gyakorlott, állást keres. Cim a kiadóban. 4976

LAKÁS

- Kiadó azonnal vagy november 1-re 2 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel bíró kert lakás. Str. Consistoriului 32/a. 4964
- KIADÓ jutányosan a téren egy esetleg két különb. szobát tartalmazó modern szoba. Cim a kiadóban. 4428
- Kétszobás ucai lakás elő- és fürdőszobával november 1-re kiadó Strada T. Ciontea 24. 4975

VÉTEL ÉS ELADÁS

- Kézpénzért veszünk: írógépet, kasszát, varrógépet, piáninó, aranyat, ezüstöt, perzsaszőnyeget, teljes lakásberendezéseket. Com.sio, Dacia-kávéház mellett.
- Haláleset, elutazás, költözködésből kifizetőlag vesznek készpénzért ócska bútorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyegeket, ágyneműt, matracokat, hangszereket, ma u a ura-papírt, ócskavasat, padlástólmit stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciontea 10. 4901
- Eladó valódi perzsabunda jutányosan. Cim a kiadóban. 4427
- Sötét dió ebédlő, teljesen új, eladó. Str. Abatorului 10. 4980

TISZTA MOSOTT RONGYOT

göpek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KÖLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban lakás-berendezések beraktározhatók. Eladó új fehér modern hálószoba. 15 méter tatarozóvet, toalet-tükör márványlappal, károsszékkel, asztalok, vaságyak és egy faj dextr-kutya. Str. Moisé Nicoara 9-11. 4907

Rádióműsor

Romániai időszámítás. SZOMBAT, OKTÓBER 17.

- București. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, vizállás, kulturális hírek sport 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, rádióhírek. 14.30: Vegyes zene. 15.00: Hírek. 18.00: Fuvós zenekar. 19.00: Időjelzés, időjárás, gabonatörsde, aktualitások 19.15 Szórakoztató zene. 20.05: Előadás Babeș Victor-ról. 20.25: C. Lungeanu énekel. 20.55: Rádióüzenetek. 21.10: Táncczene 22.30: Hírek. sport. 22.45: Vendégül zene közvetítése. 23.45: Hírek a külföldről. 23.55: Hírek.
- Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Lovassy Edit énekel 15: Koller Alfréd hereditál 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Mesék. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: Cigányzenekar 18.50: Őszi séta az Állatkertben mikrofónnal. 19.40: Heimlich Lajos zongorázik. 20.25: Zenei szilánkok. Lévy Endre előadása hanglemezekkel. 21: Őszi vetés. Rádiójáték. Utána kb. 22.40: Hírek. 23: Táncclemezek 0.20: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 1.05: Hírek.
- Budapest II. 18.20—18.45: Régi magyar nyomdászok. Fitz József dr. előadása. 19.40—20.10: Mezőgazdasági felőra. 21.35—21.50: Hírek. 22—23: Cigányzenekar.
- Bécs. 8.25—9: Filmlemezek. 11.50: Parasztzene lemezek. 13: Szórakoztató lemezek 14.10: Kivánságlemezek. 15: Schwarz Vera szoprán lemezei. 20.15: Riedinger Lotar tarka óalos zenés estje. 0.15—2: Sieberth négyes, bécsi zene.
- Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.20: Lemezek. 19.20: Szedlacek hegedűművész játéka 21: Lehár: Pagamini. operett. 24—0.30: Vendéglői zene.
- Deutschlandsender. 13: Könnyű zene. 15: Tarka óra 17: Lemezek. 19: Népdalok és néptáncok szoprán- és zongoraszólóval. 20: Tarka zenés est. 23.30: Metzler cselló és Hideghéti zongoraművész játéka. 24—1.55: Könnyű zene.
- Kassa. 11.05: Lemez. 18.40: Magyar műsor. 19.40: Ruszin és magyar hírek. Lemez. 20.15: Rádiózenekar
- Milano. 18.15: Táncczene. 21.40: Mozart: Così fan tutte. háromfelv. opera. Utána 0.30-ig: Táncczene.

- Pozsony. 21.45: Fall: A kedélyes paraszt, operett.
- Svájc olasz adó. 22: Mascagni: „Parasztbecsület.” opera.
- VASÁRNAP. OKTÓBER 18.
- București. 7.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny, háztartási és gyógyászati tanácsok. 10.30: Harangszó. 11.50: Gramofonlemezek. 12.10: Énekkari hangverseny. 12.45: A rádiózenekar szórakoztató zenéje. 13.00: Időjelzés, vizállás, kulturális közlemények. sport. 13.40: Szórakoztató zene. 14.10: Időjelzés. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.00: A falu órája. 15.15: Zene. 18.00: Rádiózenekar. 19.00: Időjelzés. 19.15: Rádiózenekar. Közben: Rádióegyetem 20.25: Balalajkzene. 21.15: Rádiózenekar énekszámokkal. 22.30: Hírek, sport. 22.55: Gramofon. 23.55: Hírek.
- Budapest I. 10.30: Hírek. 11—11.55: Református istentisztelet. 12—11.15: Róm. kath. istentisztelet. 1.20: Időjelzés. 1.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 3: Hanglemezek. 4.50: A Magyarország—Csehszlovákia labdarugómérkőzés közvetítése Prágából. Beszélő Puhár István. 5.50: Szalonötös műsora. 6.30: A magyar vasutak keletkezése. 7: Dohnányi Ernő dr. és Stefániai Imre két zongorán Liszt-műveket adnak elő. 7.45: Baló Elemér csevegése. 8.15: Sporteredmények. 8.30: Operettelőadás a stúdióban. Sidney Jones: „A gésák”. Utána kb. 10.25: Hírek, sporteredmények. 10.50: A rádió szalonzenekara. 12.10: Jazz-zenekar.
- Budapest II. 4—4.45: Öreg cigányprímások zenekara. 7.25—7.55: Rembrandt. 8—8.50: Táncclemezek. 9—9.40: Haják Károly hegedű. 9.45—10.05: Hírek, sporteredmények.
- Belgrád. 10.30: Istentisztelet. 1: Rádiózenekar. 7.50: Jov: Mokranjac cselőzik. 11: Hírek. 11.20: Közvetítés Novi Sadról.
- Breslau. 6: Népzene. 10: Szórakoztató zene. 11.45: Diákkzenekar és énekkar. 1: Déli zene Berlinből. 4.30: Gyermekeknek. 5: Szórakoztató zene. 8.10: Fuvola. 9: Énekkari hangverseny.
- Bécs. 11: Gramofon. 11.55: A hazafias front ünnepe. 2.05: Szórakoztató zene. 4.30: Schubert: Vonósnégyes. op. 161. 5.40: A hazafias front ünnepe Schuschnigg kancellár beszédével. — 6.05: Szórakoztató hangverseny. 8.30: Rose Merker énekel 9.05: Nagy rádióegyveleg. 11.30: Kamarazene.
- Milano. 1.20: Kamarazene. 4.45: Gramofon. 7.30: Gramofon. 10.20: Szimfonikus hangverseny. 11.20: Táncczene. 12.15: Táncczene.
- Stuttgart. 9: „Trubadur”. Verdi operája.

HUNGARIA

Nagyszálló

BUDAPEST,

Dunaparkon. Előkelő otthoni Polgári árak.
Távíratelm: „HUNGARIOTELE”